

AREGCEL

Ára 3000 korona

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VIII. KER., RÓKK SZILARD-UTCA 19

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 38.000 kor. Egyes szám ára Ausztriában 3000 osztrák kor. Jugoszláviában 4 dinár

SZERKESZTŐSÉGI TELEFONOK:
65-58, JÓZSEF 34-42

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

KIADÓHIVATAL: JÓZS. 143-26. VASÁRNAP ESTETŐL REGGELIG: JÓZS. 9-66

IV. évfolyam

Budapest, 1925 február 16.

7. szám

Az ébredők terrorjának hatása alatt a Színészsövetség lemondott Beregi Oszkár föllépéséről s ma esti hangversenyét nem tartja meg

Beregi ragaszkodik föllépéséhez, amelyet Bethlen, Rakovszky és a főkapitány engedélyezett

Hegedüs Gyula lemond a Színészsövetség elnökségéről

(A Reggel munkatársától.) Ma estére hirdette a Budapesti Színészek Szövetsége Beregi Oszkár hangversenyét a Vigadóban, amelyen a Bécsben élő magyar színművész ötévi távollét után először szólott volna a magyar közönséghez. Beregi Oszkár, aki szombaton meg is érkezett. Budapestre, hogy eleget tegyen annak a meghívásnak, amelyet a Színészsövetség elnöki tanácsa egyhangúlag határozott el, a szélsőjobboldali sajtó

valóságos pergőtűzzel fogadta

s egyszersmind emlékeztetése idézte az Ébredő Magyarok Egyesületének azt a meggyőződését, hogy Beregi Oszkár a kommunizmus alatt nem tanúsított megfelelő magatartást. Ezek az orgánok kíméletlen támadásaikban ama gyanujoknak is hangot adtak, hogy Beregi Oszkár, aki egy évtizeden keresztül volt ünnepeztetve a Nemzeti Színháznak, a jótékonyság örve alatt akar ezen a koncerten keresztül véglegesen visszasurranni a magyar színpadra. Az Ébredő Magyarok Egyesületének vasárnapi vigadóbeli nagygyűlésén százával osztogattak röpcédulákat, amelyen a kérszavú magyar ifjúság közli az olvasóval, hogy

„hétfőn este 7-kor a Vigadó bejáratánál ünnepélyesen szándékozik fogadni Beregi Berger Oszkár”.

Fölkéri a keresztény egyetemi ifjúság a bajtársakat, hogy miután a fogadtatást „rendkívüli szívéllyességgel” akarja megrendezni, lehetőleg mindenki ott legyen! Egyszóval a vasárnapi esti órákban kétségtelenné vált, hogy az estély megtartását az Ébredő Magyarok Egyesülete és az egyetemi ifjúságnak az a része, amely a plakátot aláírta és kibocsátotta, minden eszközzel megszüntetné akadályozni. A vasárnapi eseményeket megelőzőleg azonban már szombaton délelőtt a Városházán is foglalkoztak a Beregi-üggyel, amennyiben Sipőcz Jenő polgármester magához kérte dr. Molnár Dezsőt, a Budapesti Színészek Szövetségének ügyvezető igazgatóját, továbbá Márfy József főtitkárát, hogy velük a szélsőjobboldali sajtó állásfoglalásának nyomán keletkezett mozgalom esetleges következményeiért tárgyaljon. Ezen az értekezleten, amelyen az említetteknek kívül az egyetemi ifjúság óhajainak képviselőitében Illovszky János bizottsági tag, a hangverseny és előadási szakosztály referense jelent meg,

Sipőcz polgármester arra akarta rávenni a Színészsövetség képviselőit, hogy a hangverseny megtartásáról mondjanak le.

A szövetség képviselői azonban arra való hivatozással, hogy a koncert előkészületei a szövetségnek már eddig is tetemes kiadásokat okoztak, de megkülönböztetve sem látják indokoltnak a hangverseny elhalasztását, a polgármesternek ezt az ajánlatát nem fogadták el. Illovszky városatyja erre a Színészsövetség képviselőinek nem kis meglepetésére följárlotta,

hogy az egyetemi ifjúság ezeket a költségeket majd megtéríti a szövetségnek.

kárpótlásul pedig ő majd a tavasz folyamán rendez a szövetségnek egy Blaha Lujza-előadást. Miután a Színészsövetség kiküldöttét ezt az ajánlatot sem fogadták el, az értekezlet azzal oszlott szét, hogy a szövetség képviselői

Illovszkyval való egyetértésben igyekezni fognak a vasárnapi nap folyamán valamilyen formában megoldani a Beregi-koncert ügyét.

A Reggel munkatársa vasárnap este fölkereste Beregi Oszkár öccse lakásán. Beregi, aki már tudomással bírt az ellene folyó akcióról, a Sipőcznél megtartott ankétról s aki előtt az ébredő gyűlés eseményei s az ott szétosztásra került röpcédula tartalma is ismeretes volt, a következőket mondta:

— Engem ennek a koncertnek a megtartására a Budapesti Színészek Szövetsége, tehát a budapesti színészek egyeteme hívott meg. én az ő vendégük vagyok s

ennél fogva teljesen az ő védelmük alá helyezem magam.

A Színészsövetség meg van győződve arról, hogy engem sem hazafiatalansággal, sem egyéb becstelenséggel vádolni nem lehet. Ezért is hívott meg engem, aki, mint a multban, úgy a jelenben is a szövetségnek állandóan rendes tagja voltam és maradtam, Budapestre. S ezt a meghívást a kultuszminiszterium, a belügyminiszterium és az államrendőrség jóváhagyólag tudomásul is vette. Az előadáshoz a székesfőváros odaadta a Vigadót, így tehát joggal lihetem, hogy a színészek egyetemén kívül az egész hivatalos Magyarország is szívesen lát Budapestben. Ezek után nem látom okát annak, hogy általam ismeretlen emberek fenyegetőzéseivel elől megretírlják. De ezenkívül is, előadást én még le nem mondtam s csak nem fogom éppen most blamálni azokat, akik engem ide vendégzerepelni meghívtak. Engem nem anyagi érdek bírt arra, hogy külföldi munkásságomat megszakítsam. Lelki szükségem volt az, hogy rövi időre hazajöjjek, szükségem van a magyar földre s mint ahogy Anteus, amikor Heracles a földhözvágta, anyjától, a földtől, Gacától új erőre kapott, úgy akarok én új erőre kapni a hazától, mielőtt elmegyek az Océánon túlra, hogy Amerikában is hirdethessem a magyar szó szépségét.

Ezalatt azonban a koncert ügyében

váratlan fordulat történt.

A színészsövetség képviselői ugyanis a vasárnapi nap folyamán ugyanzólván megszakítás nélkül továbbfolytatták a polgármesternél a szombati nap folyamán megindított tárgyalásokat, a fővárosba időközben visszaérkezett Hegedüs Gyula lakásán, amelyen végig részt vett Illovszky János is. Ezeknek a tárgyalásoknak eredményeképpen az értekezlet úgy határozott, hogy

a hangverseny megtartásáról az ellene megnyilvánuló hangulat hatása alatt lemond s az eddig megváltott jegyek árát visszatéríti.

A Reggel munkatársának

Hegedüs Gyula,

a színészsövetség elnöke, a vasárnapi tárgyalások előzményéről, valamint azoknak végső eredményéről a következőket mondotta:

— Vasárnap reggel érkeztem haza Győrből s csak ekkor értesültem a távollétemben történtekről. Amikor a színészsövetség elnöki tanácsa ennek az előadásnak megtartását elhatározta, úgy gondoltuk, hogy Beregi Oszkár föllépésének semmi akadálya nem lehet. Mivel

Hozsánna a Legédesebbnek!

Ennek a kormányzatnak, ennek az úgynevezett szellemnek, ennek a mostani emberiskolának súlyos maleurja van: az a fatális véletlen, hogy ezekre a reakciótól megszálott esztendőkre esnek a mindenségen átsugárzó magyar Bolygók százesztendősi ünnepei. Madách, Vörösmarty, Petőfi, Jókai... Jaj, szabadságnak, teremtésnek, igazságnak, emberségnek sirásói, a visszaváltó Fények, Világosságok alatt beteg képzelő takarjátok el kezetekkel a szeméiteket, úgy dőltek az ásótok nyelére. Rettentő kínos órák! Ünnepelni kell. A városházán kímetszik Petőfi kötetéből a leggyulladtabb szerelmi vallomásokat, amelyek a Szabadsághoz szólnak — és elrendelik a Rákóczi-uti lámpások nemzetiszín pislogását. A retrograd politikai klubok ablakaiba oda szerelik egy estére a díszkrét kivilágítást, Petőfiért... és most majd alkalmasint Jókaiért is. Szegény urak, bizony kényelmetlen kis helyzetek. A Múzeum lépcsőjén a jogegyenlőséget, szabad sajtót, testvériséget, közteherviselést hirdető, a szabadság márciusának napfényében ujjongó Petőfi, Jókai és a mai undok mentalitás, a bezárt Múzeum, a bezárt Opera, bugaci horizont, nosztalgia a középkorba. Szerencsére csak egy-egy rövid nap a Halhatatlanok ünnepe, másnapra már elsimulhat az orcáton a grimasz. Állam, hatóság, Petőfiisták, Kisfaludiisták, minden iskolák nagyfejei, szónokai, nevelői, vergődjön egy kicsit megint az eszetek, hogy kapcsoljátok át a magatok világitó telepébe Jókai fényességét is, Jókaiét, a rebellisét; Jókaiét, a reformátusét; Jókaiét, a liberálisét; Jókaiét, a demokratáét; Jókaiét, a rajongó, önfeláldozó, tiszta, nagylelkű, angyalian jóságos férfi-ideálok költőjét! Hogy fogjátok Jókait, a magyar nábobot kifosztani; hogy fogjátok ti, a szomorú napok lovagjai, a jövő század regényét véres könyvvé lepocskolni, janiésárok végnapjait élők, gazdag szegények, török világ amnesztiás hősei Magyarországon... mindegy! Mindegy az a legemelkedettebb Nimbusok közt lebegő délibábos Léleknek. Mindegy neki, aki a borsón is szépet álmodott. Mindegy az minékünk is, az Ő boldogtalan és boldog népének, istenadta hívó, reménylő, álmodó, soha le nem égethető, mélységes vizekből üdülő, égimádó virágos lelkünknek. A mi nemes tartalékunk, az ártatlan jó gyermekek, antiquariumból, kölesönkönyvtárból és egymástól, szegénytől a szegényebb, megszerzi Jókait és olvasni fogja kurzuson és minden politikai divatokon túl és gyönyörködnek és szépülni és javulni fognak a jövő Jövendőkből. Mi pedig a mi Jókainkért, a mi Legédesebbünkért, örök magyar hitünk csillagát gyűjtjük ki a lelkünk lomnici csuca fölött.

azonban a történetek azt mutatják, hogy egyesek politikát kevernek olyan dolgokba, amelyeknek politikához semmi közük, attól tartok, hogy az előadás nem lenne zavartalanul megvárható.

A várható nagyarányú tüntetést pedig el akarjuk kerülni.

Nem lehet, nem szabad hadakozni ebben az országban; ennek az országnak békére, nyugalomra van szüksége.

Az előadás különben sem lenne megtartható, mert Beregi Oszkár berekedt s így egészségi állapota sem engedi meg, hogy föllépjen.

Ami azt a híresztelést illeti, hogy én a Színészszövetség elnöki tisztiségéről lemondtam; ez igaz. Belefáradtam ezekben a küzdelmekbe, ez az oka távozásomnak.

A Reggel munkatársa közölte Beregi Oszkár Hegedűs Gyula e nyilatkozatát, aki e nyilatkozatra a következő meglepő kijelentéssel szolgált:

Nem vagyok berekedve. Teljesen egészséges vagyok, a magam részéről semmi okot nem látok arra, hogy előadásomat ne tartsam meg. Hogy álláspontomat megvilágítsam, kijelentem: ha nem jótékony célú előadásról lett volna szó, az előadás elmaradása esetén pört indítottam volna föllépti díjaimért.

Hogy az előadásom elmarad-e vagy sem, azt ezidő szerint nem tudom megmondani. Nekem elhatározott szándékom, hogy megtartom.

Ha azonban a Színészszövetség, mint a tervezett előadó-est rendezője, úgy intézkedik, hogy az előadás elmaradjon, abban az esetben nem tehetek egyéb, mint hogy alkalmazkodom a Színészszövetség rendelkezéséhez.

A Reggel munkatársa, hogy e két ellentétes nyilatkozat után véglegesen tisztázza a helyzetet, a késő éjjeli órákban közölte Beregi nyilatkozatát Hegedűsszel és megkérdezte őt, hogy ezek után megtartja-e a Színészszövetség Beregi hangversenyét, vagy nem. Hegedűs Gyula e kérdéseinkre a következőkben válaszolt:

Az előadást nem tartjuk meg.

Nem adhatom bejegyzésemet ahhoz, hogy a Színészszövetség egésze alatt rendezzünk olyan előadást, amely előreláthatóan botrányokkal járna.

Skandalumekhoz nem járulok hozzá.

A Reggel munkatársa végül kérdést intézett Illovszky János

városatyához is, aki a Színészszövetség elnökségével folytatott tárgyalásokon az egyetemi ifjúság képviselőjében vett részt s aki kérdéseinkre a következő választ adta:

Mint a népszínházi nyugdíjintézet elnöke és mint a színészet tisztelője és barátja, a magam részéről mindent elkövettem, hogy Beregi Oszkár föllépésének ügye ne fejlődjön oly irányban, amely káros hatással lenne akár a színművészetre, akár a közönségre.

akár a főváros rendjére.

Az ügyben szereplők a legnehezebb helyzeteket is kitűnően fogták föl és az ügy továbbfejlődésének előre nem látható.

de nagyon komoly következményekkel is járható szituációit bölcsen oldották meg.

Eznek lefolyásában, bár közvetlen részem van, de a helyzet tisztázásának megoldását teljes mértékben át kell háritanom a színészszövetségre és a magyar ifjúságra.

Egyed Zoltán.

Az egységespárti kiscgazdák titkos értekezleten elégedetlenkednek a kormánnyal és Mayer Jánossal

Követelik a 16 pontot és a titkosságot

(A Reggel tudósítójától.) Nagyatádi Szabó halála óta alig hallani valamit a kiscgazdák-ról, még Mayer János sem sokat foglalkozott velük e héten elmondott exorzéjában. Ez mozdította meg az egységes párt egykori köziklációt, a eszmás kormányypár tfrakciót,

amely a múlt szerdán már a második titkos értekezletét tartotta.

Ezeken a értekezleteken rendre megtárgyalták mindazt, amivel elégedetlenek és amiu sürgősen változtatni szeretnének. A kiscgazdák új elégedetlenkedéséről s a titkos értekezletekről egyik kiscgazda képviselő a következő információt adta A Reggel munkatársának:

A kiscgazdák elégedetlensége a kormány-párton belül nem új dolog. Való az, hogy

a kiscgazdafrakció eszmás tagjai bizalmas értekezleten vitatták meg a számukra több okból lehetetlennek látszó helyzetét és elhatározásait közölték Mayer János földmivélségi miniszterrel.

A kiscgazdák egyik képviselőtársuk lakásán a legnagyobb titokban több ülést tartottak, amelyen megállapították, hogy Nagyatádi halála óta teljesen elvesztették a pártban belül a súlyukat. Szerintük az ismeretes 16 pont fokozatos megvalósítása terén nem történt semmi. Legfőképpen pedig abba nem akarnak belemenni, hogy eredeti demokráikus programjuk sarkalatos tételei elsikkadjanak. Vonatkozik pedig ez arra, hogy a kiscgazdák a választójog titkosságát egész nyíltan és szabadon akarják követelni. A kiscgazdák tanácskozásai során arra a megállapodásra jutottak, hogy

mozgalmat indítanak az egész régi Nagyatádi-frakció kiválása érdekében, amely ekként újból súlyhoz jutna és koalíció formájában működhetnék együtt Bethlen István egységes pártjával.

A továbbiak során elhatározták, hogy addig is követelik a 16 pont megvalósítását és teljes és pressziótól ment szabadkezet követelnek a maguk számára a titkosság kérdésében. Számítanak arra, hogy a régi nagyatádistá nadrágosok is csatlakoznak hozzájuk, mert azoknak még annyi súlyuk sincsen a pártban, mint a eszmásoknak. A titkos kiscgazda-értekezlet után a legnagyobb meglepetést Mayer Jánost érte,

akit nagyon energikusan szólítottak föl, hogy álljon az élükre, különben más vezető után néznek.

Mayer mindenképpen igyekszik megnyugtani az elégedetlenkedőket, de nehéz a helyzet, mert a kiscgazdák a kerületeikben nem tudják a titkos választójog és a demokrácia föladását megindokolni.

A kiscgazdák elégedetlenségének és mozgalmanak az adta meg a lökést, hogy fölismerték, hogy a titkosság sorsa a parlament mai erőmegosztása mellett éppen az egykori Nagyatádi-csoport állásfoglalásától függ. Az ehhez tartozó 25-30 szavazat dönti el, hogy milyen legyen a választójog Magyarországon. Az ebben rejlő erőt akarják most a kiscgazdák fölhasználni a maguk előnyére vagy — és ez a valószínűbb — egy kis megegyezésre.

Mayer János egyébként a mozgalomról ma referál a miniszterelnöknek.

Őrizetbe vették Cruder Vincét és Madarassy Endrét,

az Agricola részvénytársaság elbocsátott igazgatóit

(A Reggel tudósítójától.) Hosszu idő óta folyik eljárás a rendőrségen az Agricola Rt. két elbocsátott igazgatója ellen. Szombaton délelőtti előzetési parancsal behozták a főkapitányságra a följelentett két igazgatót, Cruder Vincét és Madarassy Endrét. Az igazgatókat olyan detektívszobában helyezték el, amelyben pamlag áll és ott detektívek őrizték mellett föltöltték az éjszakát. A két igazgató elleni följelentésnek hosszu előzményei vannak. Az Agricola már december 6-án közgyűlést hívott egybe s Cruder Vincét és Madarassy Endrét súlyos visszaélések miatt menesztették és bünyádi följelentést tettek ellenük. Ezután az egész igazgatóság lemondott s itt állott a részvénytársaság fényesen berendezett irodahelyiségekkel, tisztviselőkkel, vezetőség és igazgatóság nélkül. A tisztviselők elszéledtek, az Agricola Széchenyi-utcai irodáiban csupán egy hivatal-szolgá tartózkodott, aki a hozzáfördülő panaszosoknak, érdeklődő károsultaknak egyéb fölvilágosítást adni nem tudott, csak azt, hogy két hónap óta ő sem kapott fizetést. Február 11-én este a főkapitányság központi ügyeletén 17 földbirtokos nevében dr. Kazay László ügyvéd sürgős följelentést tett Cruder Vince és Madarassy Endre volt igazgatók ellen. Két nap múlva Demkó Dezső, az állatvásárpénztár nevében különböző kukoricaszállításokból eredő visszaélések címén tett följelentést. A panaszosok szerint a két igazgató több százmillió koronát elsikkasztott, a földbirtokosok teljes kára pedig eléri az egy milliárdot. A vidékről Budapestre érkezett károsultak pénteken hiába várták a főkapitányságra Cruder Vincét és

Madarassy Endrét, akiknek a szembesítéssel meg kellett volna jelenniök.

Ezért a rendőrség szombat este Cruder Vincét és Madarassy Endrét őrizetbe vette.

Letartóztatásukról vasárnap kellett volna dönteni, de erről nem hoztak határozatot a főkapitányságon, hanem az eddigi fölvevő jegyzőkönyveket átküldték az ügyészségre s a rendőrség most az ügyészségtől vár döntést a bünyűgy további folytatására. Ma fogja a soros ügyész a rendőrség aktáit áttanulmányozni. Szombaton különben a rendőrségen nagy izgalmat okozó föltűnést keltő esemény történt ebben az ügyben. A károsultak nevében dr. Kazay László ügyvéd, aki évek óta éles kritikát gyakorol a rendőrség működésére fölött, megjelent dr. Marinovich Jenő főkapitánynál és terjedelmes beadványt adott át, amelyben arra kéri a főkapitányt, hogy a bünyűgy nyomozását gyorsabb eljárás végett szignálják át egy másik osztályra és részletes indokolással kéri a két igazgató letartóztatását.

Békereggeli

Haboskáv

vagy

habos csokoládé

vagy

tea, vaj, egy zsemlye,
egy tojás

(utóbbi helyett jam vagy méz)

tizezer koronáért

kapható a

NEW-YORK

Valódi ezüst

evőkészletek

gyümölcstartók, kávé- és teaszervizek, tálcák, likör-készletek minden célra és nagyságban, eredeti gyári árban

Schönwald Imre

IV. Bécsi-utca 5. szám, Bécsi- és Deák Ferenc-utca sarok

Radó Olga

művészi könyvkötészete

Vállalja egyes és egész könyvtárak bekötését a legbizalmasabb kivitelben

Régi posta-utca 7-9. sz. alatt

Erő és egészség

honol ott, ahol a

Diana-sósborszesz

használatu állandó

Ez a csodálatos házszer az egész világon közsímet és elterjedt, mint kitűnő hatásu fájdalomcsillapító, be-dőrszélő szer, száj- és toroköblítő. Koekankorra csep-pentve belső használatu is alkalmas

Kis üveg ára . . . 16.500 K

Közép üveg ára . . . 48.000 K

Nagy üveg ára . . . 96.000 K

Mindentütt kapható

Hladis-Dobernig Józsefet erőszakkal, hosszas dulakodás után, fogták el a cseh követség épületében a főkapitányság politikai osztályának tisztviselői

Hogyan történt a cseh követségre szökött kém elszállítása

(A Reggel tudósítójától.) Hladis-Dobernig József, aki az elmúlt héten szökött be a cseh követség Akadémia-utcai épületébe, szombat délután óta újra a Margit-körúti katonai fogház lakója. A Margit-körútra való szállítása azonban nem történt olyan simán és egyszerűen, mint ahogyan a vasárnapi reggeli lapok azt megírták. Szombaton délelőtt a külügyminiszteriumban tanácskozára ült össze Kánya Kálmán meghatalmazott miniszter. Hetényi Imre dr. főkapitányhelyettes, a politikai osztály vezetője, valamint Vavrečka Hugó, a budapesti cseh követ. A prágai külügyminiszterium utasítást küldött Budapestre, hogy a szökevénynt adják át a magyar hatóságoknak. A szombat délelőtti tárgyalásnak ezek után az lett az eredménye, hogy a cseh követség nem gördített akadályt az elé, hogy a követség épületében a magyar hatóságok újra elfogják Hladis-Dobernig Józsefet. Szombaton délután 1/3 órakor egy esukott, fekete automobil fordult be a Zoltán-utca. A piros-fehér-zöld jelzésű rendőri autó a követség közelében állott meg. A hivatalos óra elmúlt, felek már nem tartózkodtak a követség irodáiban. Hetényi Imre főkapitányhelyettes, Schweinitzer József dr. rendőrkapitány, Zdeborzky Oszkár detektív-főügyelő, valamint Rubos János és Hain Péter detektív-főügyelők felsiettek a második emeletre és valóban

a cseh követség tisztviselői teljes semlegeséggel viselkedtek.

Elsőnek Hetényi főkapitányhelyettes nyitott be abba a szobába, ahol Hladis-Dobernig József tartózkodott, mögötte tette készen a két detektív-főügyelő. Amint a főkapitányhelyettes a szobába belépett, Hladis-Dobernig József fölugrott a díványról, lecsípte kezéből azt a könyvet, amelyből éppen olvasott, mert Hetényi főkapitányhelyettes magyarul szólt rá: — A törvény nevében letartóztatom.

Ugyanekkor Hladis-Dobernig József éktelen kiáltozásba fogott. Hangosan ordított, cseh nyelven segítséget kérve:

— Pomoc, pomoc!

A két detektív-főügyelő odalépett hozzá, esöndre intette őt, karonfogták, hogy levezesék az épületből. Ekkor azonban váratlan dolog történt. Hladis-Dobernig József sápadt arca hirtelen kivörösödött,

kirántotta magát a detektívek karjaiból, ordított, dühöngeni kezdett, birkózott, nem akarta elhagyni a szobát.

Hetényi főkapitányhelyettes parancsára szíjjal összekötötték a kezét, karonfogták és lassan vezették le a lépcsőn, mert minduntalan ki akarta magát szabadítani a detektívek közül, többször a földre vetette magát s állandóan eschül kiáltozott, úgy hogy amire az utcára értek, az Akadémia-utca környékéről

a kíváncsiak nagy serege gyűlt a követség épülete elé.

A Reggel munkatársának egy véletlen szemtanú, aki végignézte az utcán folytatódó jelenetet, elmondotta, hogy

Hladis-Dobernig József még az utcán is hangos botrányt csapott, irtózatos erőfeszítéseket tett, hogy kiszabadítsa magát a rendőrtisztviselők kezéből.

A rendőri bizottság tagjai Hladis-Dobernig a Zoltán-utca siettek, beültették őt a rendőri autóra és úgy vitték a Margit-körúti katonai fogházba. Hladis-Dobernig most mindenekelőtt kiáltja a rárótt kéthavi büntetést. Közben azonban a katonai hatóságok föltétlenül lefolytatják ellene a kémkedési ügyben az eljárást, mert megállapították róla, hogy cseh rendőrtáncos volt, nagyon gyakran jött Budapestre és összeköttetésben állott egy őrmesterrel és feleségével, akiknek segítségével kémkedett.

Nekünk van itt jogunk élni. A nagy tömeg, hét és félmillió magyar, itt áll a hátunk mögött — fejezte be beszédét Ulain, amire a hallgatóság csatanóul percekig éltette Héjjast, aki ugyan jelen sem volt a gyűlésen.

Zsirkay János, persze, szintén nincs meglepődve az európai civilizációval

és azt mondja, össze kell itt törni minden gépet, amely nem ad jobblétet a keresztény tömegeknek. Eckhardt Tibor rövid beszéde után határozati javaslatot terjeszt elő, amelyben kimondja, hogy a főváros keresztény népe megíngathatatlannal ragaszkodik a numerus clausushoz, követeli ezzel kapcsolatosan a zsidóságnak nemzeti kisebbséggé való nyilvánítását, továbbá a numerus claususnak az egész gazdasági életre való kiterjesztését. A tömeg megtapsolta a fölolvastott határozati javaslatot, majd a gyűlés végével a dalárda a Himnuszba kezdett bele és eközben a karzatokról fehér röpcedulák özönét zúdították le a terembe. A Stadium-nyomda szignaturájával ellátott nyomtatványok a következő sorokat tartalmazták:

Hétfőn, 1925 február hó 16-án este 7 órakor a keresztény magyar ifjúság „ünnepélyesen” fogadja a Vigadó bejáratánál Beregi Berger Oszkárt.

Igen ünnepélyes fogadtatás lesz!!

Legyetek ott mindannyian.

A karzatról lekiáltott egy stentori hang:

Bajtársak, fogadjuk szívesen Beregi Oszkárt! Mindnyájan ott legyetek!

Ezután a teremben levő tömeg Beregi folytonos abcugolása és szidalmazása közben tódult ki és a tömeg láttára a déli korzó riadtan osztott szét. A nagyszámban kivonult rendőrlégénység azonban szétszórta a tömeget anélkül, hogy nagyobb rendzavarás történt volna.

A prágai rendőrség megakadályozta a kommunisták vasárnapi tüntetését

Prága, február 15.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A rendőrség tilalma ellenére a kommunisták ma ismét tüntetésre készültek. Több ezer kommunista gyülekezett az utcákon, hogy demonstráljon a rendőrség ellen a múlt heti tüntetésen tanúsított eljárása miatt. A mai fölvonulást azonban a nagy rendőri és csendőri készség már csirájában elfojtotta. A rendőrség 16 embert letartóztatott, de fegyverhasználatra sehohsem került sor.

Ujból földrengés volt Japánban

Páris, február 15.

Tokióból érkezett lapjelentés szerint ott és Hasziban erős földrengést éreztek. Kár nem történt.

A francia bányamunkások gyűjtést indítottak a dortmundi katasztrófa áldozatai javára

Páris, február 15.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A francia bányamunkások szövetsége a dortmundi bányászerecséltenség áldozatai javára gyűjtést indított.

Az ébredők vasárnapi nagygyűlésén

visszakivánták a középkort

Ulain és Zsirkai elégedetlenek az európai civilizációval

Viharosan tüntettek Beregi Oszkár ellen

(A Reggel tudósítójától.) Az Éme vasárnap délelőtt nagygyűlést tartott a Vigadó nagytermében. Budai Dezső elnöki megnyitójában azt mondotta, hogy az ébredők most mélyen szántó kével járják az országot. Ulain Ferenc azzal kezdte beszédét, hogy az elmúlt hetekben egy zsidó almanach jelent meg a numerus clausus ellen. Ulain szemelvényeket olvas föl az almanachból. Egy volt államtitkár — úgy mond — a könyvben élesen állást foglal a numerus clausus törvénye ellen és azt a magyar kultúra szegényének tartja. (Közbekialítások: Nevet kérünk!) Megmondom, ha kivánják — válaszolt Ulain. — Beck Lajos volt államtitkár az illető. A hallgatóság erre hosszas zajlásban tört ki és percekig abcugolta Beck Lajost.

Az izzó hangulatban a pódiumon ülő Székely Vladimír rendőrfőtanácsos figyelmezteti Ulaint, hogy hagyja abba a politizálást.

A rendőrtisztviselő figyelmeztetésére újra ki-tört a zaj és Ulain csak percek múlva folytathatta beszédét. En nem politizálok — úgy mond —, hanem társadalmi szempontból foglalkozom a numerus clausussal. Itt van például az almanachban Fenyő Miksa cikke (gunyos közbekialítások mindenfelől: A Miksa!) Itt van azután a könyv 34-ik oldalán — folytatta Ulain — egy magyar író, Pakots József (zajos abcugolás). Krisztus korbáccsal ütötte ki

a kufárokat. Pakots ellenben a numerus clausus híveit akarja korbáccsal kikérgetni. Itt van azután a nagy tudós Vámbéri Rusztem. (Közbekialítások minden oldalról: a fajmagyar!) Ulain a viharzó közbekialításoktól nem tudta tovább folytatni a könyv ismertetését és azt ajánlotta, hogy vegyék azt meg a bajtársak és olvassák el. Erre a tanácsadásra ismét szenvedélyes ellentmondások hangzottak minden oldalról: Ne vegyék meg! Ilyet ne olvassunk! Ulain azután azt mondotta, hogy ez a famózus könyv a legborzalmasabb írgatás a kereszténység ellen. Azután folyton meg-megújuló közbekialításoktól kísérve, fölolvasta már sokszor ismertett statisztikai adatait a zsidóság 40 esztendő térhódításáról, majd pedig egy erőteljes gesztussal a jelenlevő hölgyekhez fordult.

— Az ég szerelmére — mondotta —, miért hoznak önök gyermekeket a világra? Hiszen nem lesz elhelyezkedésük!

Majd a kulturáról beszélt és azt kiáltotta bele a tömegbe:

Vissza a középkorba!

En tudom, mi a kultúra. Ha végimegyek a Gerbaud előtt, az autók sorsfalába ütközöm. A Nemzeti Kaszinó előtt állandóan öt-hat autó áll. Ez a kultúra? Mi ostobák vagyunk. (Közbekialítások: De még milyenek!) Mit bánom én, ha még olyan becsületes is minden zsidó — kiabálja Ulain szinte magából kikelve és dühösen csapkodja ökleivel az asztalt. —

„A DÁMA”

VÁCI-UTCA 19

Kalap-, ruha-, fehérneműkészítő tanfolyam
Tisztviselőknak esti tanfolyam
Kalap-, fehérneműújdonságok

TABARIN

VII, Rákóczi-ut 63. Telefon: J. 21-16

Ma, hétfőn 5 órakor záróra

5

THERMOID az elpusztíthatatlan fékbetét

DÉNES ÉS FRIEDMANN RT
VI. DESSEWFFY-U. 29. TELEFON: 89-90, 144-71

Klebelsberg leépíti a magyar kulturát

Belgrádban megnyitják, Budapesten bezárják az Operát

(A Reggel munkatársától.) Tragikus véletlen, hogy éppen, amikor a belgrádi új opera elkészült, akkor csukják be a magyart. Aki nem érzi, hogy mi ebben a tragikum, annak hiába magyarázzuk. A trianoni mű végleges elismerése, a csonkaságban való megnyugvás — amott pedig az új szerb kultúra első bástyájának bokrétaínnépe. Itt hivatalos bevallása annak, hogy akarjuk a Balkánt, akarjuk kulturánk leépítését, akarunk inferioritást lenni, bár a költségvetés ezer fölösleges tétele bizonyítja, hogy maradhatnánk Európában és maradhatnánk fölényesek. Gyáva és kényelmes vállvonogatás: csonka ország vagyunk, tehát pusztuljon, aminek a megtartásához erőfeszítés kellene. A rideg politika és a passzív lehetetlenség alibiigazolása: legyőzött ország vagyunk, tehát nem vagyunk felelősek semmiért. Tegnapelőtt a Nemzeti Múzeumot zárták be, tegnap az Operát. Nincs jobb jövő, amelybe értékeinket átmenteni kellene és a szanálás végén rémlik a rongyos kis Magyarország, amelyben nincs más, csak paraszt és politikus.

Az opera nem üzlet, nem üzem, sőt nem is egyszerű színház. Üzem a vasút, a gyár, az állami birtok s ha azok nem bizonyulnak jó üzletnek, magánkézre kell őket adni. De az opera a magyar zenekultúra alapvezető intézménye. Ha opera nincs, akkor a zenei főiskolák jórésztben fölöslegessé válnak, a magyar zene művelőinek megélhetési és érvényesülési lehetőségei nyolcvan percentben elvesznek, mert nemcsak a színház, hanem a filharmónia, az orkesztrális zenekultúra is benne foglaltatik az operában. Műveltségünk legföltűnőbb mutatója az Opera, amit az idegen először vesz észre. Aki kultúrember itt volt, az meglepetve és irántunk új véleményre áthangolva vette észre Operánkat, amely jó, nívós — egyszer emelkedő, másszor stagnáló, de mindig olyan, hogy a legkényesebb külföldi is otthon érzi magát benne. Van egy pár előadása, amelynél különben Bécs sem produkál, vannak gyönyörűbb előadásai, vannak elhanyagolt, leromlott előadásai, de egy 50-60 darabból álló nagy műsört a bécsi opera sem tud egységes szinten tartani, pedig ott 4-5-szörös fizetéssel honorálják a művészeket, a mi kifünő embereink fizetéséhez képest. Lehetnek belső, adminisztrációs zavarok, de küzdeni kell szegénységgel, rosszindulattal és műveletlenséggel és egy olyan zenei közvéleménnyel, amely szeretet nélkül, hibára vadászó snobizmussal konstatálja napoként, hogy a mi Operánk visszamaradt a legmagasabb amerikai igények mögött. És mégis jót produkál az Opera és a szó teljes értelmében nyomorogva dolgozik, hogy amit régi, termékeny generációk alkottak, az megtartassék a magyar jövő számára. De mondjuk, hogy most ziláltabb és alacsonyabb színvonalú az Opera, mondjuk, hogy semmiből, eszközök nélkül, nyomorogva más vezetők csodát tudnának produkálni. Hát akkor sem az a kérdés most, hogy ki az igazgató, hanem az, hogy meg kell menteni az intézményt, ismét működőképessé tenni, konszolidálni, pénzzel rendezni az apparátust. Megmenteni az Operát, sem Strauss Richárd, sem Toscanini nem lenne képes, ezt egyedül a pénzügyminiszter teheti meg és meg kell tennie.

Bérbe adni nem lehet az Operát. A világ egyik első operája, az idegenforgalom útjába helyezett bécsi opera háromszoros helyarával, kétszeres befogadóképességgel a mi Operánk deficitjének többszörösét produkálja. Ahol a magánvállalkozó megél egy opera hasznából, ott baj van az operával, ott a művészi színvonal siralmas. Vagy az állam vagy mecénások társasága fődözi a komoly kulturájú operák elkerülhetetlen deficitjét. A mi Operánk külön tragédiája, hogy kicsi, félannyi ember fér el benne, mint a bécsiben, kevesebb, mint a Vígyszínházban és helyárai nem magasabbak, mint a többi színházak helyárai. De a föltétlenül szükséges magánüzemeltetésen kívül nagy és művészi zene- és énekkart kell tartatnia és a csupa nagykiállítású gazdag műsor költségeit viselnie. Vagy örült vagy rosszhiszemű spekuláns az, aki haszon reményében bérbe veszi az Operát és a hozzá nem értés példaképe, aki a bérbeadást követeli.

Létszámapasztás? Igen, az Operában vannak nélkülözhető tagok. El lehet bocsátani egy csomó fiatalembert, de akkor még mindig alig spóroltak valamit a 100-200 koronás gázsikkal. El lehet bocsátani nagyfizetéses tagot is, el kell bocsátani, illetve nyugdíjazni a zene- és énekkar egy részét, de érezhető spórolást így sem érhetnek el. Páron lehet olyan opera, amelynek csak primadonnái vannak, de előadást tartani ilyen operában nem lehet. Ha nincs minden szerepre legalább két egyenértékű szereplő és a kis szerepek nincsenek kétszeresen kiosztva, akkor egy betegség, ami

énekeseknél mindennapi, fölborítja az egész repertoárt. Aki nagy redukción révén akar spórolni, az vállalja, hogy az Opera teljesen ki legyen az énekesek szeszélyeinek és betegségeinek szolgálatva, vállalja, hogy az Operában minden este darabvátozás fenyegeessen, az vállalja, hogy publikumot szerez úgy, hogy a kisebb szerepeket kóristák éneklék, az vállal egy színházat, amely mindentől meg van fosztva, amivel közönséget vonzhatna, egy színházat, amely minden lehet, csak nem a magyar zenei és színpadi kultúra első bástyája.

Igaza van-e a zenekarnak? Igaza annyiban, hogy csakugyan rosszul van fizetve, mert nem igaz, hogy a tanácsosi fizetés az átlag. Négy-milliónál egynél sincs többje, de a tulnyomó többségnek kétfélmilliója sincs. De nincs igaza a zenekarnak, amidőn elfeledkezik arról, hogy nekik példátlan kedvezményeket adott az állam. Odaadták nekik a hétfői napot, hogy

filharmóniai koncerten keressenek, odaadták kéthetenként legalább négy próbanapot, hogy a koncertekre próbákat tarthassanak s ezzel a délutáni magánórákat ne zavarják. Odaadták ingyen a Zeneakadémia termét, az Opera hangszereit, kaptak bőven szabadnapokat (ezért kell a nagy taglétszám) és mindenben kezükre jártak, hogy bő mellékkeresethez jussanak. A világ egyetlen operája sem ad még csak hasonló kedvezményeket sem s ez a sztrájk elhamarkodott és kissé tulságosan önző cselekedet és nem is célszerű, mert a minisztert lehetetlen helyzetbe hozta és nem szép cselekedet, mert az Opera többi csoportjait, azokat, akik éppen oly rosszul, sőt rosszabbul vannak fizetve s akiknek az Opera semmi kedvezményt nem ad, azt az ötszáz embert esetleg kenyérrel fosztja meg. Önző cselekedet ez, mert a sztrájk alapja az a föltevés, hogy a zenészek el tudnak máshol helyezkedni, a többi százakat pedig vigye el az ördög. Még a kétségtelen igazságuk is elhomályosul az eljárás csunyaságában és semmi sem veszi le róluk azt az átkos ódiomot, hogy ha a magyar Opera meghal, annak ők adták meg a kegyelemdőfést.

Végül egy kis humor: beszédek hangzanak és ankétek viharzanak Budapest idegenforgalmának érdekében. És első lépésül az történik, hogy becsukják az Operát.

Rakovszky és Pesthy ma mutatják be a miniszterelnöknek a választójogi és a felsőházi javaslatot

A két javaslat Bethlen módosításai után kerül nyomdába Huszár Károly bizik választójogi tervezete megvalósulásában

(A Reggel tudósítójától.) A kormánypárt legutóbbi értekezletén bizottságot küldött ki a választójogi és a felsőházi javaslat tárgyalására. E bizottság elnöke, Kenéz Béla és Ráday Geórgy gróf, közölték A Reggel munkatársával, hogy az elnökletük alatt álló bizottság csak akkor foghat hozzá a munkájához, ha a két javaslatot nyomtatásban már szétosztották a nemzetgyűlési képviselők között. A bizottsági munka megkezdése ilyen körülmények között kétségtelenül fog néhány napot, mert

a választójogi és felsőházi javaslat kinyomtatásáról még nem történt gondoskodás.

E késlekedés magyarázatul

a kormányhoz közelálló helyen

így nyilatkoztak A Reggel munkatársának:

— A választójogi és a felsőházi javaslat csak kedden vagy szerdán kerülhet nyomdába, mert a belügyminiszter és az igazságügyminiszter előbb még a miniszterelnöknek is bemutatja a két javaslatot, amelyekkel tudvalevően Bethlen gróf távollétében foglalkozott a minisztertanács.

A miniszterelnök minden bizounyal eszközöl néhány módosítást a két javaslaton,

ezzel a munkával azonban esetleg már hétfőn elkészül úgy, hogy a két derekán a kormánypárt illetékes bizottságai is hozzákezdhetnek munkájukhoz. A választójogi bizottság le fogja tárgyalni Huszár Károly ismeretes választójogi tervezetét is, amelyről a belügyminiszter úgy nyilatkozott, hogy rendkívül figyelemre méltó munkának tartja.

A Reggel munkatársa beszélt

Huszár Károlyal

is, aki tervezetének várható sorsáról a következőket mondotta:

— Mindenek előtt ki kell jelentenem, hogy tervezetem nem kompromisszumos javaslat,

valgyis teljesen független a kormánynak és az ellenzéknek egymáshoz való viszonyától. Nem szolgálja sem a kormány, sem a „passzivisták”, sem az „aktivisták” érdekeit és egyedül az ország érdekében tartottam szükségesnek, hogy tervezetemmel, amely körülbelül másfél esztendőre foglalkoztat, a választójogi törvényjavaslat betervezésével kapcsolatban előálljak. Tervezetemről tárgyaltam már a különböző pártokkal és

tanácskozásaim alapján meg vagyok győződve arról, hogy javaslatom meg fog valósulni.

Az új választójogi parlamenti vitájára csak a nemzetgyűlés két-háromhetes szünete után, március végén fog sor kerülni, de a javaslat előadóját F. Szabó Géza személyében máris kiszemelték. Ő a vidéki törvényhatóságok újalakításáról szóló törvényjavaslat előadója is és A Reggel munkatársa fontosnak tartotta megkérdezni tőle,

lehetségesnek tartja-e, hogy az új felsőház 36 tagját ne az új, hanem a régi törvényhatóságok válasszák meg,

ami ellen Andrássy Gyula gróf a múlt héten éppen A Reggel hasábjain tiltakozott és tiltakozásához az egész ellenzék csatlakozott.

F. Szabó Géza

előadó így válaszolt:

— Teljességgel

elképzeltetlennek tartom, hogy az új felsőház tagjainak egy részét a régi törvényhatóságok válasszák meg.

A felsőház megalakulását tehát, véleményem szerint, nemcsak a vármegyei törvényjavaslat letárgyalásának kell megelőznie, hanem az új törvényhatóságok megalakulásának is, hogy az új felsőházba már ezek az új törvényhatóságok küldhessék be a tagok egy részét.

Belvárosi Színház

Február hó 21-én, szombaton

Fodor László végig mulatságos és merész új darabja:

A nagyságos asszonyt már láttam valahol!

Szereplők:

Makay Margit, Pálmay Ilka,
Tóth Böske, Kertész Dezső,
Tarnay Ernő

Schadl tanácselnök vallomása önmagáról, ítéleteiről és világfölfogásáról

(A Reggel tudósítójától.) A Rupert-Schadl ügy még most is foglalkoztatja egy politikai köröket, mint a jogászok társadalmát. A kínos affér folytán dr. Schadl Ernő törvényszéki bíró személye és egyénisége a közérdeklődés előterébe jutott és ez készítette A Reggel munkatársát, hogy fölkeresse a tanácselnököt és a vele folytatott beszélgetésről beszámoljon olvasóinknak. Első kérdésünk a tanácselnökhöz:

— Mi a véleménye a személye iránt megnyilvánuló ellenszenvről és rokonszenvről és a különböző egyéb híresztelésekről?

— Nem csodálkozom — válaszolta Schadl Ernő —, sőt természetesnek tartom azt, hogy az én személyemet a különböző politikai világfölfogásokhoz tartozó egyformán megítélik. Nem tartozom semmiféle politikai frakcióhoz, nem is foglalkozom a politikával és mint az igazságszolgáltatás funkcionáriusa, az úgynevezett politikai sajtópörökben is kizárólag csak az objektív igazságot keresem.

Hallottam én már afelől, hogy bizonyos körökben antiszemitanak deklaráltak. Hát nem vagyok az.

Hiszen a múlt héten lezajlott incidens előtt két nappal a „Magyarság” egyik munkatársát az elnökletem alatt működő ítéletanács sajtóvétség miatt hététi fogházra ítélte. Érdekes, hogy a Rupert-féle eset napjára a „Nép” szerkesztőjét, Anka Jánost, elővezetttem egy fő-tárgyalásra, mert előzően nem jelent meg a bíróság előtt. Ugyanezen a napon a „Szózat” egyik munkatársának, Kolačkovszky Félixnek a letartóztatását rendeltem el, mert az idézésre nem jelent meg a bíróság előtt. A szélsőjobb oldali és nyíltan antiszemita sajtó munkásaival szemben is a törvény által megengedett szigorú retorziókat alkalmazom. Eszembe jut, hogy hetekkel ezelőtti vádlottként szerepelt előttem a kimondottan zsidó felekezeti „Egyenlőség” című lap szerkesztője, mint vádlott és a bühösségének megállapítása után néhány millió pénzbüntetésre ítélték és az ítélet nyomában jogerőssé is vált. A liberális sajtóorgániumok munkatársainak az ügyben is csak a törvény, az abszolút objektivitás figyelembevételével járok el.

Soha egyetlen egy ügyben sem törődöm azzal, hogy a vádlottnak mi a vallása és milyen a politikai fölfogása, melyik szélsőséghez tartozik, csak az embert nézem és a tisztességét kutatom.

A legjobb barátaim között számos zsidó van, sőt orosz hadifogságom idején, mondhatom, egyetlen testi-lelki jó barátom, intusom egy győri zsidó fiatalember volt. Szerettem, becsültem és nagyraértékeltem és most is nagy tisztelője vagyok, mert mindenekfölött becsületes, derék, hasznos és hazafias magyar. Természetes, a zsidók között is akadnak becsületesek, ép úgy, mint a keresztények között.

— Elnök ur fölfogása szerint a zsidó faj vagy felekezet?

— Ez ma már nem is lehet vitás. Hiszen a Kuria egy sajtópörben gyönyörűen kifejtette, hogy a zsidóság nem faj, hanem felekezet. Előtte a Kuria döntése irányadó.

— Elnök ur — kérdezte munkatársunk —, a régi időkben hosszú évtizedeken keresztül nem volt eset arra, hogy sajtóvétség miatt valakit előzetes letartóztatásba helyezzenek és most, az ön tanácsában oly gyakorivá vált az ilyen eset.

— Megvan ennek is az oka.

Mostanság tizszer, százszor annyi sajtópör folyik, mint a régi világban.

A fiatal újságírógeneráció lehet, hogy bohém-ségből, lehet, hogy indolenciából fumigálja a bírói idézéseket. Távolmaradásával sok bajt, kellemtelenséget, ügytorlódást idéz elő. Próbálkoztunk az elővezetéssel, de ez sem vezetett eredményre. Hosszu tépelődés előzte meg azt az elhatározást, amikor először rendeltük el újságíróknak sajtóvétség miatt folyó ügyében

az előzetes letartóztatását. Érdekes, hogy ez a precedens nélkül való első eset „A Nép” egyik munkatársával történt. Azt hittük, hogy ez az ijesztő példa használni fog és megszűnik a bírói intézkedésekkel, idézésekkel szemben az indolencia. Szomorúan állapítom meg, hogy a föltevésünkben csalódtunk és ez kényszerít bennünket arra, hogy az előzetes letartóztatás alkalmazásával tiszteletet parancsoljunk a bíróság iránt. Sietve kell itt közölnöm, hogy, ha régi, komoly újságíró és publicistát idézünk magunk elé, akkor ezek a tiszteletudó és az igazságszolgáltatást megfelelőképpen értékelő urak mindig a legpontosabban megjelemlenek.

— Kaphatnék fölvilágosítást, elnök ur, arról, hogy a sajtóvétségek esetében most más a bírói gyakorlat, mint ami régebben volt. Azelőtt a sajtóvétségeket rendszerint könnyen elviselhető pénzbüntetéssel sújtották, egészen

ritka volt az olyan eset, ha egy-két heti fogházbüntetést szabtak ki.

Most pedig csak úgy röpködnek a hónapokra terjedő fogházbüntetések!

— Ezt a bírói gyakorlatot helyesnek tartom. A régi időkben, a becsület védelméről szóló törvény életbeléptetése előtt, a törvény a maximális szabadságvesztés-büntetést 1 évi fogházban szabta meg. Az eldurvult közállapotok, a surlódási fölületek sokasága közprellávvá súlyosította a becsületet és az új törvény a büntetés nagyságát 2 esztendői fogházra emelte föl. Ma, amikor a tisztességes sajtó nagy hatalmával sokan visszaélnak, amikor az újságírói tollat annyian forgatják, minden hivatalosság átérzése nélkül, rosszindulatu könnyelműséggel, úgy kellett kialakulni a bírói gyakorlatnak, mint ahogyan kialakult.

Én tudom, mi a szabadságvesztés-büntetés, mert hiszen ültem én is eleget.

Orosz hadifogságom idején bizony többször előfordult, hogy magánzárkába csuktak, mert nem tisztelegtem az orosz tiszteknek.

Ö.ületbe kergetett egy fogorvost Grósz Jenő tőzsdebizománnyos öngyilkossága

Kétszázmillióját veszítette el Nánási Adolf dr. fogorvos a tőzsdebizománnyos öngyilkosságával — Szombat éjjeltől vasárnap délig viaskodott a fogorvos házvezetőnője gazdájával a magános lakásban

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap hajnalban kétségbeesett sikoltások hangzottak Nánási Adolf dr. Teréz-körút 17. szám alatti fogorvos elscemeleti lakásáról. Élet-halálviaskodások hangjai voltak ezek, a szomszédok azt hitték, talán rablógyilkosok törtek a magános fogorvosra, aki egyedül lakott házvezetőnőjével. A lakók többen becsöngettek és ekkor kiderült, hogy

Nánási dr. már éjjel óta viaskodik házvezetőnőjével, akit meg akar ölni, mert ki-tört rajta az elmébaj.

A szomszédok nem mertek közeledni a szerencsétlen, dühöngő fogorvoshoz, mert szobája falán vadászkezllet függ egy hegyes törrel és azzal fenyegetődzött, hogy aki hozzá lép, azt ledöfi. A házvezetőnő egyedül birkózott vele tovább, amíg meg nem érkezett az orvos takarítónője férjével, akik hárman csaknem egy órahosszáig tartó küzdelem után végre megkötözték és ágyába fektették a közveszélyes beteget. Azonban a beteg rohama nem csillapult, megkötözve is tovább dühöngött és a személyzet attól félt, hogy föloldódnak kötelékei és önmagában is kárt tehet. Rendőrért siettek; az Oktogonról följött a rendőr-örsem. Még a déli órákban is a rendőr vigyázott Nánási doktorra, aki a rendőr miatt újabb dühöngő rohamokba esett. Nánási Adolf dr. 62 éves, egyedülálló ember, akinél látogatott fogorvosi rendelője volt a Teréz-körút 17. szám alatt. Korábbi éveiben tengerészorvos volt, egy ideig a vidéken működött, de már évtizedek óta a fővárosba költözött. Egy izben súlyos családi események, kínos válópöri izgalmak miatt évekket ezelőt már idegfabja esett, akkor is üldözési rohamokat kapott és veszedelmes atrocitásokat követelt el. Akkor hosszabb időre elmeógyógyintézetbe internáltak, ahonnan később gyógyultan boesátották el. A régi baj jelei nem is mutatkoztak, szorgalmasan dolgozott és fogorvosi rendelője újból élénken látogatott lett. Két héttel ezelőt történt — beszéli házvezetőnője —, hogy Nánási dr. kétszázmillió értékű papírjait átadta Grósz Jenő bankbizománnyosnak. Röviddel ezután, amint ismeretes, Grósz Jenő bankbizománnyos öngyilkos lett, miután elvesztette Nánási dr. vagyont is.

Nánási dr. nem tudta elviselni, hogy a bankbizománnyos öngyilkosságával elvesztett az ő kétszázmilliója is

és nyomban az öngyilkosság híre után föltűnően nyugtalan lett, zavartan viselkedett. Napokig sirámkozott, majd kérte, hogy vegyenek neki egy füttyölt, mert most már elindulhat, mint szegény rongyszedő. Körbejárt szo-

baiban, füttyült és kiáltozott, mint az ószeresek: handle, mi van eladó! Szombaton éjjel végül is teljesen erőt vett rajta az elmébaj, tombolni kezdett és csak a házvezetőnő ébersége mentette meg, hogy valami végtelen rémlettet nem követett el. A délutáni órákban a rendőr hívására kijöttek a mentők a súlyos beteg lakására, hogy valamelyik elmeógyógyintézetbe szállítsák. Ekkorára azonban megjötték dr. Nánási értesített rokonai, akik magukra vállalták, hogy az orvost magánintézetben feniák elhelyezni. Így a mentők eltávoztak.

Hatalmas tüzvész súlyos sebesülésekkel egy vas megyei községben

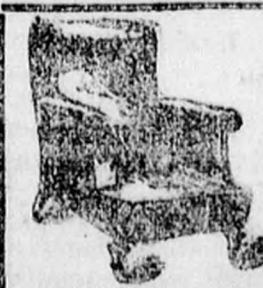
Szombathely, február 15.

A Körmen községben közelében fekvő Vasnádásd községben szombaton délután hatalmas tüzvész pusztított. A tűz az egyik ház kéményéből indult ki és kevéssel utóbb már a szomszédos házak és melléképületek is lángokban állottak. Azonnal kivonultak a szomszédos községekből a tűzoltók, valamint Körmenről katonaság is. A nagy szél miatt csak későn délután sikerült a tűz továbbterjedését megakadályozni. Addigra leégett 7 ház és 13 pajta; bennégett sok szarvasmarha és sertés. Nagy ember a mentési munkálatok közben súlyos égést szenvedett. Megállapították, hogy a katasztrófát kéménytűz okozta. A kárt még nem lehetett pontosan fölbecsülni.

Nagy Endre — Lányi Viktor
legnagyserűbb operettje a

Császár vacsorája

Kabos Gyulával a főszerepben a
Terézköruti Szinpadon
Kezdeté 9 órákor. Telefon: 65-54

Angol bőrbutorok
és ebédlőszékek
kényelmes formák, csak jóminőségű kivitelben

KENDI ANTAL
bőrbutoróiparos
Budapest IV. Semmelweis-utca 7

Maradékszőnyegek

egy-egy paplanok, nagy ebédlő- és szalon-szőnyegek, ágylők, átvétők, csipke-függönyök eredeti gyáriáron eladtnak

SZÖNYEGRANTÁR
AZ UDVARBAN

Király-utca 32. szám alatt, földszint ajtó kettő, jobbra

LIPTON'S TEA
világhírű

UJ
Elvesztet-kötet
a Detektivregények
sorozatban

A veszedelmes Barra

Kapható minden
lapelárusítónál
Ára 10.000 K

HIREK

Két Polónyi

(Egy emlékkönyvbe)

Ha majd jön valamikor egy új Grünwald Béla, aki erről a mai Magyarországról ismét a „Régi Magyarország” nevére és büvös távlatából fog megemlékezni: a Polónyiak nevét alá-huzza, amikor a magyar közélet szenvedéseit, csatáit, tüzrakásait, fényességeit és elhalaványulásait fejtegeti karosszékekben üldögélő maradékaink előtt.

A Polónyiak!
Mindig háborút jelentettek, akkor is, amikor az égboltozaton a csillagképek a magyarság békéjét mutatják vala. Jelennek féktelen erőt, amilyen természeti erővel a Vág futamodik hegyeken és völgyeken át a Duna felé — mit sem határoz állapotában, hogy partjain valahol az öregebbik Polónyi szigonyal éppen harcára vadászik... Teremtettek kuruckodó zenebonát abban a fogadóban, ahol az utolsó magyarok busulnak az élet nagy országútja mellett, mert valakinek mindig ébren kellett lenni, aki akár végső kiáltásával is tiltakozott a vámszedők gasságai, a lopozkodó áruhások lappangásai, a mérges dugurát és hamis bankót csempészkedők ellen... Teremtettek magyar komondor-kedvvel fölemelkedő bátorságot, amikor a nagy éjszakában már minden bajtársnak elkókadott a feje a hiábavaló virrasztástól; bikarugaszkodást, amikor a pásztorok már a kalapjuk karimáját sem tudják fölbillenteni a bekésséges napfénytől vagy pedig az ólmos kedvetlenségtől; jelentették Luther biblijáját, amely az ő kezükben a magyar Corpus Juris-szá változott, amelyet éppen olyan erővel vagdosnak az ördög fejéhez, mint az egykori hitújító; jelentettek forrányugalanságot, megalkuvás nélküli örök mozgalmasságot; pereskedést akár a király ellen, akár a király mellett — amint ez már régi magyar jogsziválgásban is egyre ment... De végeredményében mindig egyet jelentettek: líhegő, szivszakadásig, lélekzefogyásig való keresését a vélt igazságnak, annak a tündéri kincsnek, amelynek kutatásában már annyi ember áldozta az életét Magyarországon.

Banderiális lobogókkal jelennek meg az Igazság céljai érdekében a politikai mezőkön, mintha beláthatatlanok volnának hadaik, amelyek mögöttük sorakoznak, — pedig néha egymagukban vívák a harcot (magukra hagyatottan, különösen az öregebbek, Polónyi idejében). Majd törvényalkotó, régi királyainak fenyegető szellemeit idézik meg a szegény, családos járásbíró vagy a megélhetése miatt aggodalmaszkodó törvényszéki bíró előtt, akiknek a mártírok behunytt szemével kell ugyancsak az igazságot keresnie minden poklonon keresztül. Védtek a hazát — néha bátrabban, mint azok a követek, akiket Ónodon fölkoncoltak. Védtek ügyes-bajos magyarokat: csellel, furfanggal, a magyar és a külföldi törvények olyan hallatlan ismeretével, hogy az egykori aljárásbírónak a Kuria elnökéhez kellett fordulnia utbaigazításért, hogy az ügyvéd támadásai ellen kellően védekezhessen. Védtek, mindig védtek: embert és igazságot... És lám, most, amikor a maguk igazáról volna szó: nem bírják kellő erővel vagy varázsszóval megdöntgetni az asztalt, hogy a föld alól vagy a levegőtől előpattanjon az a szellem, akinek megérkezésekor Justicia leveszi a kendőt szeméről.

Azt hiszem, hogy végeredményében az öreg hegyes ur is (a régebbi Polónyi) halálos ágyán fásultan nézett vissza úgy a védői emelvényre, mint a miniszeri böles székre. Dezőnek (a mostaninak) pedig megállapításom szerint ezekért a börtönbüntetésekért nem volt érdemes otthagyni azt a Király-utcai kávéházat, ahol joghallgató korában a hölgyzenekar nagybőgősnőjének tette a szépet. Vanak korok, amikor minden erő, törhetetlen hiúság, sziklakemény meggyőződés oly hiábavalónak tetszik...

Krúdy Gyula

A köztisztviselők rendkívüli segélyéről az appropriációs törvényjavaslat fog intézkedni. A kormány tudvalevően azt tervezi, hogy a július elsején kezdődő új költségvetési évben véglegesen rendezi a köztisztviselők fizetését és addig is 15—20%-os rendkívüli havi segélyben részesíti őket. E havi segély végleges összege Mr. Smith népszövetségi főbiztos hazaérkezése után lesz megállapítható és akkor kerülhet csak a nemzetgyűlés elé az appropriációs törvényjavaslat is, mivel a rendkívüli havi segély folyósítására ebben a javaslatban kér felhatalmazást a pénzügyminiszter.

Vass miniszter beteg édesanyja látogatására Kalocsára utazott. Vass József népielőli miniszter szombaton délután azt az értesítést kapta telefonon, hogy az édesanyja Kalocsán súlyosan megbetegedett. Azonnal autóra ült és elutazott Kalocsára, ahonnan csak ma érkezik vissza Budapestre.

Zucker Bertalan Kigyó-utcai selyemkereskedő megszökött a fővárosból. Zucker Bertalannak a Kigyó-utca 4. számú házában van selyemüzlete. A kis üzlet egy hét óta zárva van. A hitelezők érdeklődni kezdtek és ekkor megtudták, hogy Zucker Bertalan levélben értesítette ügyvédjét, dr. Székely Zsigmondot, hogy fizetési kötelezettségeinek nem tud eleget tenni és ezért elutazik az országból. Székely Zsigmond dr. azonnal bejelentette az esetet a Hitelezői Védegyeletnek, amelynek nevében Weissberger Imre dr. vasárnap följelentést tett hitelezési csalás címén. A károsult hitelezők nagyjában megállapították, hogy a megszökött kereskedő mintegy 800,000,000 korona tartozást hagyott hátra, ezenkívül körülbelül még 80,000,000 korona értékű árut zálogosított el. Ezzel a passzívával szemben az aktív vagyon elenyészően csekély. A rendőrségen megtették az intézkedéseket a megszökött kereskedő kézrekerítésére.

Vasárnap nagy tűz volt Győrben. Győrből jelentik: Az utóbbi hetekben föltűnően megszorodott a városban a tüzesetek száma. Győr egyik külvárosában, Szabadhegyen vasárnap hatalmas tűz pusztított. Hat óra tájban kigyulladt a szabadhegyi szérűskert s csak a tüzoltóság gyors és eredményes munkájának köszönhető, hogy a nagy szélben nem terjedt el a tűz egész Szabadhegyen. A tüzet föltűnően gyújtogatás okozta. A tüzoltóparancsnok jelentésére az állami rendőrség győri főkapitányságának bünygyi osztálya széleskörű nyomozást indított annak megállapítására, kik és milyen körülmények között követték el a harmadikban megismétlődő gyújtogatást.

A rendőrség a csábító kirakatok ellen. Az utóbbi időben — a kereskedelem pangásával kapcsolatban — mind gyakrabban láthatók olyan kirakatok és kirakati föliratok, amelyek azt a hitet keltik, mintha ott valami végeledás-léle gyorsításra lenne. Ezek a hangzatos kirakati táblák érzékenyen károsítják a szolid kereskedőket és az ilyen vevőhajhászat a tisztességes üzleti versenybe ütközik. Ez a helyzet a szolid kereskedelem védelmében arra indította a főváros tanácsát, hogy a rendőrséget hívja föl a tisztességtelen üzleti verseny megállítására. A főváros átírata folytán a rendőrfőkapitányság — amint a Reggel tudósítja — értesül — ma utasította összes közegeit, hogy szigorúan ellenőrizzék a főváros egész területén a tömeges és gyors vételre ingerlő módon történő árusítást. Ezek a hangzatos föliratok, közli a főkapitány, a végeledás látszatát keltik, ilyen föliratok pedig csak a rendőrhatalom engedélyével tehetők ki, a végeledési szándékot pedig a járásbírósnál kell bejelenteni. A jótékony célra hirdetett eladás sem tartható a főváros tanácsának engedélye nélkül és a rendőrség azt is ellenőrizni fogja. A legális kereskedelem érdekében ugyanígy ellenőrzés alá kerülnek a hangzatos vásári föliratok is.

Az Utazók Egyesületének 35 éves jubileuma. A Magyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesülete vasárnap ünnepelte 35 éves fennállásának jubileumát. Ez alkalomra az egyesület tagjai az ország minden részéből a fővárosba jöttek. Az ünnepélyt Auer Róbert, az egyesület elnöke nyitotta meg, aki szép szavakkal méltatta az egyesület 35 évi tevékenységét. Az Omke nevében Székács Imre biztosította a jubiláló egyesület tagjait kollegiális szeretetükről.

Csók István 60 éves. Egy csöndes és komoly magyar munkának egyik legmonumentálisabb példányára elérte a férfikor határát és élete szabály szerint most áthajlanék az öregségbe. De arra a csodálatos generációra, amelynek Csók, az iskolákon kívül és fölül élő nagy magyar festő is tagja, arra a generációra nem érvényesek a szabályok és a hatvanadik év fordulóján az ő művészetét is lankadatlan fölfelé ívelésben látjuk. Istennek kedves ajándéka ez az ünnep, amelyet nem zavar a jelen diszharmonia sem, hiszen a magyar képzőművészet új és friss tehetségekkel ékes és ha Csók István egyszer igazán megöregszik és visszatekint életére, nemcsak hatalmas művében lel boldog kielégülést, hanem ama fiatalok szemlélésében is, akik az ő művétől is ihletetlen, az ő géniusza erejéből is teremtődött festői kultúrát léptetlelenül, egy Nagymagyarországot visszavárho energiával őrzik és építik tovább.

Az Izraelita hitközség képviselőtestületi választása. Vasárnap folyt le a pesti izraelita hitközség képviselőtestületi választása. Már reggel 8 órától kezdve tömegesen jelentkeztek a választók a szavazásra, amelynek folyamán egyre jobban kidomborodott az Egységes Hivatalos Jelölőbizottság listájának fölénye. Este 1/8 órakor hirdette ki a választás eredményét dr. Blum Odón nyugalmazott miniszteri tanácsos, választási elnök. A hivatalos lista 2871 szavazatot kapott, míg az ellenzéki listának mindössze 87 szavazója akadt. A képviselőtestület 160 rendes és 50 pótagyálul tehát megsemmisítő fölényrel a hivatalos lista jelöltjeit választották meg.

Kellog külügyminiszteri kinevezése az amerikai szenátus előtt. Washingtonból jelentik: Coolidge elnök jóváhagyás céljából a szenátus elé terjesztette Kellog kinevezését külügyi államtitkárrá. Coolidge elnök a kongresszushoz intézett megnyitó üzenetében kijelentette, hogy semmit sem tesz mindaddig, amíg a fegyverkezés csökkentésével foglalkozó konferencia terve nem jut el addig a pontig, amikor már át lehet tekinteni azokat az eshetőségeket, vajjon sikere lenne-e a konferenciának, vagy pedig kudarcra jutna.

Lavinaomlás a Gotthard-vasuton. Bernből jelentik: Vasárnap éjszaka erős havazás következett a Gotthard-vasutat körülbelül száz méternyi darabon lavina törleszolta el. A forgalmi akadályt délután 2 órára már elhárították.

Letartóztaták egy Andrassy-utl szücs mestert. A rendőrségen följelentést tettek Holec Imre Andrassy-utl 17. szám alatti szücs mester ellen. A följelentés szerint Holec 50 millió értékű szücsárut kapott bizományba, amellyel nem tud elszámolni. Holec Imrét vasárnap délelőtt a rendőrség letartóztatásba helyezte.

Halálozás. Vadnai Simon volt korrektor 59 éves korában folyó hó 13-án elhunyt. Temetése a hó 16-án délelőtt 12 órakor lesz a rákoskeresztúri izr. temetőben.

Chaplin is Arion-fogkrémet használ.

Kedvezményes vászonáru hét

Az igen tisztelt vevőim érdekében olcsó vászonáru-eladást rendezek. Tekintve, hogy e hó 15-től a fehéráru vámját igen tekintélyesen fölemelik, ennek ellenére én még a régi olcsóbb áron fogok árusítani, mely által rendkívül kedvező bevásárlási alkalom kínálkozik mindenki részére. Eladásra kerülnek:

A vászonáruosztályon: Korona

Siffon, igen jó minőségben, 22.500, 19.500,	17.900
Vászon, tartós elsőrendű minőségben, 27.000, 22.000,	19.000
Lepedővászon, 140 cm széles, rendkívül, 58, 55,	47.500
Angin, igen jó minőségben, 25.500, 22.500,	19.500
Köpper, alsónadrágokra, kiváló jó áru, 39.500, 37.900,	35.900
Damasztok, selyemfényű szép minták, 49.500, 46.500,	39.500
Törülközők, damasztból, 42, 35, 24, 990,	18.000
Asztalkészletek, 6 személyes 445, 345,	249.000
Abroszkelmék, 145 cm széles damaszt, igen finom,	79.500
Szalvéták, damasztból, 60—60 cm,	19.500
Batisztsifonok, fehérneműkre, 45, 39, 39.000,	33.000
Zefirek, ingekre, gyönyörű minták, 49.000, 39.000,	23.000

A szövetáruosztályon:

Tavaszi kosztümszövetek, 140 cm, 245, 200,	179.000
Kockás és csikos alj- és ruhakelme, 135, 119, 85,	49.500
Női gyapju ruhakelme, 110 cm,	95.000
Gyapju voil ruhakelme, minden színben, 105 cm,	109.000

Ezenkívül beérkeztek a legújabb francia tavaszi kockás és csikos ruha- és aljkelmék

A selyemosztályon:

Crépe de chinek, minden színben, 249, 179, 145,	129.000
Japóné, ruhaselymek,	105, 94, 85.000
Kockás, mintás és sima lamék,	179, 159.000

Crépe satinok, maroquinok, fulgurantok és georgettek vagy választékban

A csipke- és szalagosztályon:

Arany-, ezüst-, acélsipkék és volánok, több szélességben, .. 320, 190,	99.000
Selyemtüllszipkék, széles, fehér és fekete, 215, 190, 135,	95.000
Valancienne és cernacsipkék, óriási választékban,	191, 12, 9, 6, 2.500
Lyoni csipkesálak, fehér és fekete, 275, 225,	195.000
Kalapszalagok, párisi ajándékok,	55, 29, 24, 15, 12.000

A mosóosztályon:

Grenadinok, batisztkok, kartonok, delének, főgönyvetáminok, eponzok, ripszváznak óriási választékban és rendkívül jutányos áron

KLEIN ANTAL

divatáruházában

Király-utca 53 (Akácfa-u. sarok)

„Torolják meg a gyilkosságot, mert addig nem lesz nyugalom az országban“

Somogyi és Bacsó meggyilkolásának ötödik évfordulóján több ezer munkás koszorúzta meg az áldozatok sírját — Az ellenforradalmárok sírjához is kivonultak a diákok

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap, február 15-én, Somogyi Béla és Bacsó Béla meggyilkolásának ötödik évfordulóján a szociáldemokrata párt a Kerepesi-úti temetőben — mint eddig minden évben — ez idén is leróta kegyeletét mártírjaival szemben. A gyülekezést délután 2 órára tűzték ki, de már a déli órákban fekelett a Köztemető-ut és a temető utjai a sírokhoz vonuló munkások sűrű csoportjaitól. Fél háromkor már sok ezer főnyi tömeg állt a sírhantok körül. A két siron rengeteg virág, a család, a vidéki munkásszervezetek virágkoszorú, a szociáldemokrata párt hatalmas koszorú rajtuk vörös szalagon aranyárga betűk: „Somogyi Bélának, a mártírnak“ és a másikon: „Bacsó Bélának, a mártírnak“... A hozzátartozók közül Bacsó Béla felesége és Somogyi Béla fia jelentek meg. Ott volt Farkas István képviselő, a Népszava szerkesztője, Fényes László és Buza Barna, aki a Kossuth-pártot képviselte. A gyászünnepséget — amelyre nagyszámu rendőri készület vonult ki — 1/3-kor nyitották meg a budapesti Egyesített Munkásdalárdák gyászzenekével. Ezután Propper Sándor szociáldemokrata képviselő lépett a két sír közé.

— Öt évvel ezelőtt, egy boros februári estén a redakció, a „Népszava“ műhelye hídba várta vissza a Mestert. Telt az idő, multak az órák, de Somogyi és Bacsó nem jött. Borzalom ülte meg a lelkeket, hiszen 1920-at írunk. Másnap reggel a Duna hullámai nyaldostak két meggyilkolt holttestet. Somogyi volt az egyik, Bacsó a másik. Megölték Somogyit és Bacsót, apró értékeik fölött, mint kétezer évvel ezelőtt, kockát vetettek és a nyertes elvitte ezeket magával. Miért ölték meg őket? Mert halálos csapat akartak ezzel mérni az eszmére. A gyilkosok azonban nem tanultak a történelemből. Somogyi,

amíg élt, egy ember volt csupán, de amlóta megölték, a Somogyik száma megszámlálhatatlan az országban.

Öt év mult el a szörnyű gyilkosság óta és a gyilkosság még nincs kiderítve. Somogyi gyilkosai az ismeretlenség homályába burkolódnak.

Fölköltések: Ismerjük őket!

— Ne essék most — folytatta a szónok — ezekben a kegyeletes pillanatokban politikáról szó, csak egy kevés, amit itt el kell mondani az ország érdekében. Most, hogy a mártírok szelleme visszajár, most, hogy foglalkozni kell a kérdéssel, a miniszterelnök ur ezt mondotta a hírlapok

— Bud pénzügyminiszter a mezőgazdasági hitel ügyében Londonba utazik. A miniszterelnök genfi útja újból aktuálisá tette a mezőgazdasági hitelt biztosító külföldi tárgyalásokat, amelyeknek mai állásáról a földművelésügyi kormány részéről a következő fölvilágosítást adták „A Reggel“-nek:

— Azok a tárgyalások, amelyek a mezőgazdasági hitel biztosítása céljából folynak, nemcsak Angliában, hanem Amerikában is, föltétlenül azt bizonyítják, hogy a magyar mezőgazdaságot rövid időn belül sikerülni fog megfelelő külföldi kölcsönnel tapraállítani. A tárgyalások szála Bud János pénzügyminiszter kezébe futnak össze, aki tervbevette, hogy a kölcsön perfektuálására kiutazik Londonba. Ha most arra a kérdésre akarunk megfelelni, mekkora összegű kölcsönrre van szükség, akkor meg kell gondolnunk, hogy a békében mekkora jelzálogkölcsön terhelte a magyar birtokokat. E kölcsön összege Csonka-Magyarországra átszámítva kétmilliárd és ötszázmillió aranykorona volt, ami azonban körülbelül 50%-os eladósodását jelentette az országnak. Ezt a jelzálogkölcsönt tulajdoni részben kifizették már a magyar gazdák és most arról lehet szó, hogy a birtokállomány körülbelül 10%-os megterhelést vállaljon, ami két-háromszázmillió aranykoronás kölcsönnel felcne meg. Ez az összeg az, amelyre a magyar mezőgazdaságnak föltétlenül szüksége is van ahhoz, hogy talpraálljon és megnyíljon a többtermelés lehetősége.

— Halálos villamoscigázolás. Vasárnap délelőtt a Lehel-utcán Silbermann Ferenc 46 éves horár leugrott a villamosról, a pótkocsi alá került, amely lábát levágta. A mentők a Rókus-kórházba vitték, ahol belehalt sebeibe.

— A Szervita-térl templomban jótékony célu templomi hangverseny lesz ma este 7 órakor. Közreműködnek: Székelyhídy F., dr. Kruszyk Anny, Kereszty Jenő, Sonkoly István és a templomi énekhar Kertész Gyula vezetésével. A konferenciabeszédet dr. Kondela Géza mondja. Jegyek 10—50 czerig Rózsavölgyinél (Szervita-tér 5. sz.) és a helyszínen kaphatók.

Tekintse meg

**turista felszerelésre
olcsó kirakatainkat
KERTÉSZ II, Andrássy-ut 36**

szerint: „Semmi közöm nekem Beniczky urhoz!“ Mi újra ezt mondjuk: izlés dolga, hogy ki kívül áll szóba, de köze van az ország első tisztviselőjének ahhoz, hogy gyilkosság történt, a gyilkosságról valaki azt állítja, hogy ki van derítve és a gyilkosság tettesei szabadon járnak.

A kiküldött rendőrtisztviselő itt figyelmeztette Proppert,

hogy mérsékelje a kemény hangot a Somogyi-gyilkosság megfeneklett nyomozásának bírálatánál és tekintsen el a politikai kérdésektől.

— Ez a gyilkosság — folytatja a rendőri rendreutastás után Propper —

rablógyilkosság, amelynek büntette hivatalból üldözendő. Nyomozzák ki a gyilkosokat, a fölbujtókat, a vérdíjak forrásait.

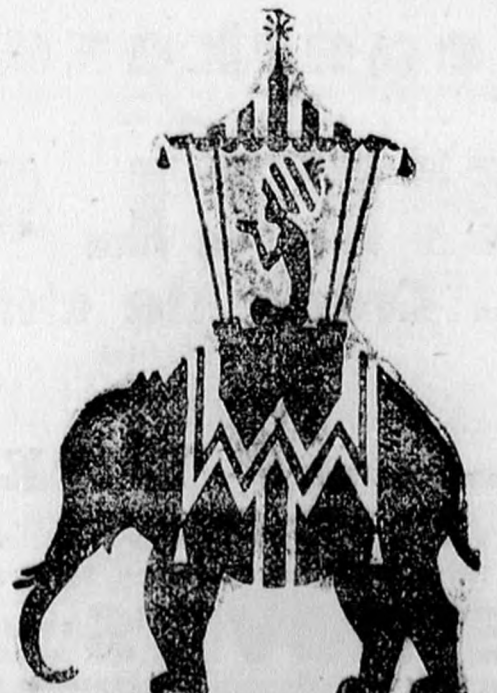
Ha nem nyomozzák ki, a mártírok érdemei ezzel sem kisebbednek. Csak emlékeztetünk egy jól ismert keleti legendára, a zsarnokra, aki legyilkolt áldozatát a kastély pincéjébe záratta. A kastély nyugalmának vége volt és állandóan rémek hahogtak a termekben. A jósok azt tanácsolták, hogy vitessék el a holttestet, de a nyugalom nem állott helyre. A papok dús áldozatokat javasoltak, azonban ennek sem volt fogantaja. Ekkor jött a bölcs és ezt mondta: „Toroljátok meg a gyilkosságot, mert addig nem lesz nyugalom az országban.“

Propper Sándor gyászbeszéde után ismét a dalkar gyászzenéke következett. Azután a hatalmas tömeg néma csöndben elvonult a megkoszorúzott sírhantok előtt, majd a legnagyobb rendben, lassan szétoszlott.

Koszoru az ellenforradalmárok sírján

Ugyancsak vasárnap koszorúzták meg a bolsevizmus alatt elesett hős ellenforradalmárok sírját is a Kerepesi-úti temetőben. Mintegy 500 diák vonult ki az ellenforradalmárok sírjához és ugyanakkor, mialatt a szocialisták Somogyi és Bacsó sírjára helyezték el koszorúikat, hangzottak el a kegyeletes szavak az ellenforradalmárok sírjainál is. A tüntetés azonban néma csöndben folyt le, a két csoport között semmiféle összetűzés nem történt. A rendőrség nemcsak a temetőben, hanem az odavivő útkon és a keleti pályaudvarnál is nagy készületet helyezett el, de rendőri beavatkozásra sehol sem került sor.

— Tizenkilenc öngyilkossághoz vonultak ki a mentők vasárnap. Oly sűrűn hívták vasárnap a mentőket, hogy két autójuk nem is volt elég ahhoz, hogy mindenütt megjelenjenek. Így több esetben autótaxit és bérkocsit kellett igénybevenniük. Több rosszullet és nem kevesebb, mint 19 öngyilkosság történt. A súlyosabb esetek: Reisz Adolf 50 éves kereskedő, Tompa-utca 19. szám alatt konyhakéssel hasbaszurta magát, Fischer Rezső 20 éves ezüstműves, Timár-utca 22, Kőcsán Teréz 22 éves varrónő, Városmajor, Möricz István 27 éves laboráns, Ráday-utca, Elos Margit 23 éves cseléd, Hunyady-utca 13 és Kurucz Dezső munkás, Ceglédi-ut 14. szám alatt luggal mérgezték meg magukat, Susenka Erzsébet 29 éves hivatalnoknő a Ferenciek-terén ópiumot ivott és Dinicsai János 29 éves kelmeifestő a Tatai-úton mellbelötte magát. Valamennyit a Rókus-kórházba szállították. Ujpesten, a Lőrincz-utca 113. szám alatt Lőrincz László asztalos kis gyermekével együtt luminált ivott a föltöltött bűnátában, hogy felesége két héttel ezelőtt meghalt. A gróf Károlyi-kórházba vitték őket. Állapotuk reménytelen.

**MEINL
UJTERMESÜ TEA**

— Beregi Oszkár estélye és az ébredők matinéja. Beregi Oszkár, aki több, mint egy évtizedig a Nemzeti Színház ünnepelt művésze volt, a bolsevizmus alatt elvetette a sulykot, e miatt itthagya hazáját, régi dicsőségét és azóta külföldön szerepelt, szép sikerrel. Az elmúlt héten aztán a Színészövetség meghívására Budapestre érkezett és ma este föllép, vagy a program szerint föl kéne lépnie a magyar színművészek estélyén a Vigadóban. A fajvédő sajtó azonban, amely már-már kifogy a témáiból, hiszen Hoyos gróftól a kisgazda Tankovichig mindenkit lezsírozott, az egész Kumbóvizmus minden ódiómát. Beregi Oszkárra háritva, föltűzte a temperamentumos ébredő ifjúságot, hogy akadályozza meg Beregi pesti szereplését. Az ébredők vasárnapi matinéján aztán az ige tetté vált, röpecdulákat osztogattak a Beregi-ellenes offenzívára és az éjszaka óráiban a haretéri helyzet ugy fordult, hogy a Színészövetség elnöke, Hegedűs Gyula, botránytól tartva, az estélyt elhalasztani, vagy éppen lemondani készül. Ezzelünk ágában sincs bárkinak a bolsevizmus alatti szereplését menteni, elfelejteni, megtapsolni. Beregi Oszkár azonban levonta meggondolatlan és ártalmatlan pose-ainak konzekvenciáit, önként elvonult hosszú évekre és külföldön csak becsületet szerzett szülőhazájának. Miért hát ez a veszett fegyverkezés éppen ő ellene? Vagy csak azok expialták a városház, a színház, az országház és egyéb házak táján, akik Beregi Oszkárnál jobban exponáltak ugyan magukat a bolsevizmus idején, de Kun Béla futása után nyomban az ellenforradalom csahosai, dalnokai, színészei és harcosai lettek? És végül: Bethlen és Rakovszky adtak engedélyt Beregi estélyére, talán nekik sem közömbös, hogy az ébredők ismét fölfrieskazzák a kormány rendelkezését. Vagy még mindig a Sörház-utca diktál?...

— Bauer birodalmi gyűlési képviselőt kizárták a szociáldemokrata pártból. Berlinből táviratozzák: A szociáldemokrata párt berlini kerületének vezetősége a „Vorwärts“ jelentése szerint szombati ülésén egyhangulag hozzájárult a Bauer volt birodalmi gyűlési képviselőnek a pártból való kizárásához.

— A Dunába ugrott egy 84 éves asszony. A józsefvárosi kis Losonczy-utcának különös szencziója van. A 21. számú ház egyik lakója, a 84 éves Francziska Stefánia vasárnap reggel a Dunába ugrott és csak a véletlenen mulott, hogy nem a hullámokban lelta halálát. Francziska Stefánia már 17 éve él egyik gyermekénél, Stenida Józsefnél. Az asszony jól bánt az anyjával, nem érezte vele a bosszúságot, hogy 8 testvére teljesen ráhagyja eltar-tásának terheit. Az öregasszony azonban nem volt megelegetve helyzetével. Azt hitte, hogy a leánya csak kényszerűségből tartja és hogy kényszerű helyzetéből szabaduljon, elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Vasárnap azután végrehajtotta tervét. Reggel bejelentette leányának, hogy templomba akar menni. Leánya azonban gyanusnak találta a dolgot, mert az anyja eddig mindig otthon végezte az imádkozást. Stenida Józsefné leányával elkísértette az öregasszonyt a templomba. A leány azután hazaszaladt, hogy föltöltözködjék és amikor ismét visszament a templomba, az öregasszonyt már nem találta ott. Francziska Stefánia, fölhasználva a kedvező alkalmat, a templomból gyorsan a Dunához sietett. Egy ideig a rakparton sétált és amikor senki sem nézett arra, hirtelen lecsuszott a föltésen és belevetette magát a vízbe. Nehány ember meghallotta a csobbanást és a parthoz rohánva, még sikerült kivonszolni a vízből az öregasszonyt, akit az odahívott mentők a Rókusba szállítottak.

— 1069 korona egy méter Valencien-csipe! 13.500 korona egy méter különösen mosható delén! Hasonló, páratlanul olcsó áraiánlatokat közül a Penyves Dezső Rt. lapunk mai hírdetési rovatában.

**Szalag
és csipke
megint divatos**

Legnagyobb választékban tartja:

Elmer
KORONAKERCEG-UTCA 10.
RÁKÓCZI-ÚT 32. II. FÖ-UTCA 52.
CALVIN-TÉR

A hetvenéves Sacellary György, aki ötven éve gavallér Budapesten, elmondja legszebb emlékeit

(A Reggel tudósítójától.) Budapest egyik legismertebb gavallérja, Sacellary György, vagy ahogy város-szereték hívják és szeretik:

Gyuri bácsi e héten 70 esztendő lett.

Egy fél évszázad óta él Sacellary György a város forgatagában, egyik legjellegzetesebb és legnépszerűbb alakja Budapesten, aki éppen úgy otthon volt a politikában, a színházi és művészi életben, mint a tőzsdén, világhíres kártyacsatákban, vívótermekben, szalónokban, klubokban.

Az elmúlt 50 év Budapestjének szeretetreméltó reprezentánsa

ez az örökifjú Sacellary, akit fölkerestünk jókivánatainkkal és megkértük, mondaná el változatos pályafutásának és szép életének néhány emlékét:

— Az aranyifjúságnak két főtanyája volt a régi Pesten — meséli ábrándosan csodálva a cigarettá füstkarikáit —: a Kommon- és a Korona-kávéház. A Kommonban Lisznyay Tihamér, Püspöky Gyuri, Kosztka Emil, Asbóth Jenő, Szabó Nándi voltak a virtuosus gavallérok. A Koronában Ráth Károly, a főpolgármester tréfáiról híres fia, Staffenberger Pista, Hobók Jenő, Tialos Vazul, Püspöky Emil, Sacellary Mihály mulattott. Nekem a legjobb pártásom Náray Szabó Sándor volt. A lányok házak közül a gavallérok a legszivesebben Jálcsikat, Aeblicákat, Hollékat, Murattikat, Megyeri Krauszékat, Lykókat és Ráth főpolgármesterüket látogatták. Híres szépség volt a két Zichy-kontesz. A „Három Margit”: Gyulay Margit, Liki Margit és Ligeti Margit voltak a legszebbek és közülük is a legcsodásabb Ligeti Margit, a híres festő leánya. Az uriaszonyok közül pedig Cséry Lajosné volt a legszebb. A három Margit egyszer Ferenc Józsefnél is kihallgatáson jelentkezett, egy bálba hívták meg az elhunyt uralkodót, aki nem akart megjelenni és csak akkor határozta el látogatását, amikor a három szép hölgy kérte erre. A színészhölgyek közül a legünnepebb a német színház Olina nevű primadonnája volt. Az akkori gavallérok Hegyi Arankáért, Pálmay Ilkért rajongtak. Pálmay Ilkát én már akkor nagyon régen ismertem. Egy nyári napon a drótszigeti kávéházban, ahol ma a Vajdahunyad vára áll, találkoztam egy ismeretlen fiatal, kezdő színésznővel, ez volt Pálmay Ilka. Híres színésznőszépségek voltak az Opera balettjéből a Sarkadi-nővérek, Turolla operatársnő és Bianchi Bianca, a Rencs-cirkusz ballerínája. Akkor a cirkusz még a legelőkelőbb emberek szórakozóhelye volt, frakkos urak, estélyiruhás hölgyek, iltek a páholyokban. Az aranyifjú Bianchi Biancáért rajongtak, aki híres volt arról, hogy minden nap új selyemtrikóban táncolt. Fiakker, fölfújgumis, pompás fogat volt a közlekedési eszközünk, én mindig a 17-esen jártam, két sötét peji röpítette a város leggyorsabb fogatát. Éjjel, mulatás után, a Városligetben az urak maguk hajtották a fogatokat.

— Hogy mi a legérdekesebb politikai emlékem, hát arra könnyen válaszolhatok: mindjárt a képviselővé váló választásom. 1901-ben választottak meg a dorogi kerületben és több, mint 20 esztendőig voltam képviselő. Az első választásomon trükkkel győztem. Két ellenfelem volt, az egyik függetlenségi, a másik néppárti. Biztos volt, hogy megválasztanak, de nem volt abszolút többségem. Hogy pótválasztásra ne a függetlenségi jelölttel kerüljek, szavazóim egy részét a néppártra szavaztatam le és a választási elnök sokáig nem tudta

megérteni, hogy miért szavaznak a zsidó választók a néppárti jelöltre. Politikai emlékem: amikor a véderővita egyik ülésén az ellenzék azt hitte, hogy revolvert fogtam rájuk és ebből nagy tumultus támadt. A félreértés oka az volt, hogy mint manapság is szokásom, kulcsesomómmal játszadoztam és a fölhevült fantázia ezt revolvernek nézte.

— Külpolitikai téren is szerepeltem, mint görög-keleti vallású, egy ízben Venizelost, máskor pedig Pasicsot fogadtam. Venizelossal nagyon összebarátkoztam, Pasics azonban már első találkozásunkon politikai megjegyzéseivel annyira felbőszített, hogy szó nélkül faképnél hagytam, elfelejtve, hogy hivatalos küldetésben fogadtam.

— Tőzsdéi és közgazdasági szereplésemről már sokat írtak. 1895-ben a nagy krachkor, a szomorú, fekete pénteken jóformán az egyetlen voltam, aki a helyzetet fölismerve a la baisse voltam angazálva, később vezére voltam a híressé vált zabringnek, amely azért nevezetes, mert talán ez az egyetlen ringelés, amely eredménnyel járt.

— Hogy a közelmúltól is beszéljünk, a kommun alatt az állandó zaklatások elől Bécsbe menekültem, szökésemet a megboldogult Gyárfás Dezső, a drága Gyafi tette lehetővé, artístagazdányt szerzett nekem, helyi székéren, mint egy vándorszínészárság tagja jutottam át a kátharon.

— Ami a családom eredetét illeti, az apám székési Sacellary György volt, az anyám pedig Miroslavlevits Zsófia. A magyar nemességet székési előnévvel még az édesapám kapta 1884-ben. Neki különben jóbarátja volt az akkor száműzött szerb Karagyorgyevics herceg, aki mindig négylovas fogaton hajtatott ki a budafoki Sacellary-kuriába. A XVIII. század eleje óta él családom Budapesten. Macedóniából vándoroltunk be és a budapesti görög-keleti egyházközség tagjai közé tartozunk. Ma már az újjunkon is megszámlálhatjuk, hogy az 1862-ben alakult budapesti görögkeleti ortodox, görög és makedon oláh egyházközség alapítóinak ivadékai közül hányan élnek Pesten.

A hetvenesztendő örökifjú Gyuri bácsi barátai és tisztelői ajándékokkal halmozták el. A szoba egyik sarkában pompás japán vázában óriási tavasi ibolyacsokor. A szemem folyton erre tekint. Amikor megkérdezem, hogy ki küldött virágot a születésnapjára,

alig észrevehetően elpirul a 70 esztendő gavallér:

nem válaszol, csak a kezével tesz egy elhárító mozdulatot, mint aki azt mondja: ne, de kérem, ilget aztán hogy lehet kérdezni.

— Pusztító vihar dühöngött Salzburgban. Salzburgból jelentik: A déli szél, amely két nappal ezelőtt lépett föl, vasárnap időnként rendkívül nagyerejű viharra fokozódott. Épületekben nagy kár esett. — Hof-Gasteinből nagy tüzeset jelentenek, amelynek eddig hét ház és hat melléképület esett áldozatul. — A 22. számú személyvonat vasárnap reggel Sankt-Wolfgang és Strobl állomások között a vihar következtében kiskilott és több kocsija a tőléről lezuhant, miközben az egyik fölborult kocsia az egyik kalauzt agyonnyomta. Egy másik kalauz, egy pályamester és 15 utas könnyebbtermészetű sebesülést szenvedett, legnagyobb részt a szétpattanó ablaküvegek eserepeitől. Ischlből haladéktalanul segélyvonatot kértek orvosokkal, de a vihar a szerencsétlenség helyétől nem messze ezt a vonatot is derékba kapta és földöntötte; emberekben itt nem esett kár. Vasárnap délelőtt a Sankt-Gilgen közelében fekvő aichi állomáson egy ott vesztelő tehervonatot szintén fölborított a vihar. A forgalmat további intézkedésig meg kellett szüntetni. A vihar következtében a táviró- és távbeszélőforgalom a vonalon szünetel.

— Gróf Károlyi Mihály sajtópört indított a „8 Órai Újság” ellen. Tavaly nyáron a „8 Órai Újság” hosszabb cikket közölt arról, hogy Károlyi Mihály gróf vidám, gondtalan életet él külföldön. A cikk egyebek között azt is írta, hogy sokan úgy vélik, hogy Károlyi Mihály azokból a propagandapénzekből költözik, amelyekből az emigránsokat is támogatják az ellenségnek tett jó szolgálataikért. Károlyi Mihály dr. Nagy Vince után már régebben sajtópört indított a „8 Órai Újság” ellen és a sajtóeljárás során szerzőként dr. Boros László, a „8 Órai Újság” belső munkatársa jelentkezett. Károlyi Mihály jogi képviselője most a vizsgálatbíróhoz fordult és kérte Boros László ellen a vizsgálat elrendelését. A vizsgálatbíró a kérelemnek helyt adott.

— Kultúrest Kőbányán. A Kőbányai Kultúregyesület szombaton este előkelő közönség jelenlétében tartotta meg a havi műsoros estélyét a Járner-vendéglő nagytermében. Patzelt Lajos elnöki megnyitója után a meghívott művészek és az egyesület agilis tagjai adták elő a gazdag program változatos számait, amelyeket a közönség lelkesen megtapsolt.

— Játékbank egy tál lencséért. Már ingerlik az éhes város étvágyát, már kitétték a kirakatokba az ételeket s már kiáltozzák haragos hangon: Ilyen gyönyörök várnak Budapestre, ha fölépül a — játékbank. A paprikás krumplilól megcsömörített Budapest fölfigyel a finom ételszagokra, de azért a tömeghangulat nem müvel csodákat s nem kiáltozza a mohóságtól megvadultan: Játékbankot akarunk! Hiszen hacsak játékbank kell, az van elég Budapesten s ha ezek a játékbankok nem is kápráztatóak, a pesti igényeket valahogyan mégis kielégítik. Ennél több fény és pompa már jól esnek a pestieknek, akik legszebb kepeiket és butoraikat rég a vagyronmentőbe vitték és a játékbank vakító fénye csak azt a dantei sóhaj juttatná eszükbe, hogy nincs nagyobb boldogtalanság, mint szomorú időkben visszaemlékezni arra, hogy valamikor nekünk is voltak szép butoraink. De kire számít a játékbank, ha a budapestieknek nincs már veszténi-válójuk? Franciaországból, Svájcából, Romániából és Németországból alig számíthat vendégekre, mert ki teszi meg az utat Magyarországra, ha a maga hazájában hóhoz szállítva kapja a játékbankot. És az idegenforgalom? Az ördögöt, mintha az a játékbanknál kezdődne? A határállomás első W. C.-jének rendbehozása többet használ az idegenforgalomnak, mint a szigeti és a gellérthegy-i játékbank. És azt hiszik, hogy odaadjuk a székeségünket százezer dollárért. Ha a játékbank vállalkozói azt ígérnek, hogy megoldják a tisztviselői kérdést, rendezik Budapest külföldi tartozásait vagy jókarba helyezik Budapest közközházait, isten neki, építsék föl a bankot s menjenek ők is tönkre. De egy tál lencséért nem adjuk el a széplőlenségünket, amely Európa lezüllött népei között úgy hat, mint egy erényes leány a balletpatkányok között.

— Rupert ügyében a kormánypárt több tagja is a mentelmi jog megsértését látja. A költségvetés megszavazása után Rupert Rezső mentelmi ügye került a nemzetgyűlés elé. Rubincik István előadói javaslata tudvalevően nem látja a mentelmi jog sérelmét abban, hogy Schadt tanácselnök letartóztatta Rupertet, de ellenzéki körökben arra számítanak, hogy nemcsak az egész ellenzék, hanem a kormánytámogató keresztény gazdasági párt többsége, sőt az egységes párt néhány tagja is Rassy Károly kisebbségi indítványa mellett fog szavazni, bár leszerelésükre már mozgalom indult meg. Nővassy Andor, aki a bizottságban a mentelmi sérelem megállapítása mellett szavazott, a következőket mondta a Reggel munkatársának:

— Nemes Bertalan képviselőtársam csakugyan szememre vetette, hogy Rupert mentelmi sérelmének megállapítása mellett foglaltam a mentelmi bizottság ülésén állást. Véleményem szerint azonban e szemrehányásnak nincs jogosultsága, mert hiszen a mentelmi jog ügyében mindenféle pártpolitikai szemponttól függetlenül lehet és szabad csak állást foglalni. Azzal érvelnek ellenem, hogy a mentelmi sérelem megállapítása ebben az esetben a bírói tekintély rovására volna. A bírói tekintély azonban nem ilyen pártpolitikai határozatokkal lehet és kell helyreállítani, hanem azal, hogy ne olyan bírák üljenek a bírói székben, akik Rupert letartóztatásához hasonló intézkedésekre ragadtatják el magukat. Érdekes egyébként, hogy az ugynevezett hermafrodita plakát ügyében is a mentelmi jog fölfüggesztése ellen szavaztam, ez azonban tévedésből történt. A mentelmi bizottságban leadott szavazatomat tehát, amelyet eléggé szögyenlek, a plénumban korrigálni fogom.

TEAÁSKONNA
„tartalomdus”

AZÉRT LEGOLCSÓBB ÉS EGYUTTAL A LEGFINOMABB TEA HASZNÁLATBAN

Megérkezett

és újból kapható!

HECLA

mosó Crepe de chiné

(a selymet pótolja)

78 ezer

110 cm. széles fekete goblen, tegett, rózsaszín teracotta, türkiz, buzakék, fralze barna, drap színekben

Ezen elikkől mintákat nem küldök!

LEFKOVITS selyemárúházában
IV, Hajó-utca 12-14 Telefonszám 159-14

Paplant vásárolni bizalom dolga

Sándor „Ideál” paplangyár, IV, Kammermayer Károly-utca 1. szám (Központi városháza)

Ötven éve fennálló Sándor „Ideál” paplangyár megbízhatósága közismert. Állami intézetek, városi és kórházak szállítója

— A közmegegyezés, az igazság és a kari becsület. Az ügyvédi kamara 1100 ügyvéd aláírásával kegyelmi kérvényt adott be dr. Polónyi Dezső ügyében, akit tudvalevően három hónapra ítélték el, egy közérdekű, nemes szándékú hírlapi nyilatkozata miatt. Papp József, a kamara elnöke a kegyelmi kérvény indoklását e szavakkal fejezte be: „a kari becsület követeli, hogy a kérelemnek hely adassék”. Néhány nappal ezelőtt érkezett vissza az igazságügyminiszter utján a királyi ügyészségre a leirat, amely szerint a magyar ügyvédek kegyelmi kérvénye nem talált meghallgatásra. Ez annyit jelent, hogy Polónyi ügye még mindig nem fejeződik be közmegegyezéssel, ami pedig nem közmegegyezést keltő, az nem is igazságos. A közvélemény ugyanis el nem felejté, hogy olyan esetről van szó, amikor polgári szabadságjog védelmében hangzott el kritika és így az ítélet, amely Polónyit bűnösnek mondta ki, az ország egyik közjoga és polgári szabadságjoga fölött látszik pálcát törni. Carrarának, minden idők legnagyobb olasz büntetőjogásának szavaira emlékszünk: „Azon ítélet, amely igazságtalan lehet, vagy amelyről a polgárok azt gyanítják, hogy igazságtalan, nem állítja helyre ezek nyugalmát, nem erősíti meg biztonságuk érzését, hanem inkább vesztélyük sejtelmét öregbíti bennük”. Birósági tévedés reparációja mindig a bíróságnál keresendő. A bírói tekintély elve is ezt követeli. A Polónyi-pör újrátörvényelése után meg kell adni a lehetőséget arra, hogy ez az ügy közmegegyezést keltő módon fejeztessék be. Vásonyi Vilmos volt igazságügyminiszter ez újról a Reggel munkatársa előtt így nyilatkozott:

— A kegyelmi jog gyakorlásáért vagy nem gyakorlásáért a kormány felelős. A kormány felelős tehát azért a szembeszökő ellentétért, hogy Ily László és társai kegyelmet kapnak, de Polónyi Dezső számára nincs kegyelem. A kormánynak meg kellett volna értenie, hogy akinek számára kegyelmet kér az egész ügyvédi kar, azt formailag meg lehet büntetni, de elmarad a büntetés rendes és kívánatos következménye: a társadalom megnyugvása. Még az utolsó pillanatban sem akarom földadni a reményt, hogy a kormányban lesz annyi esélyesség és emberiség, hogy ezt belássa.

— Ma kezdik meg Oreskovits Bogumilné hümpörének tárgyalását. A budapesti büntető-törvényszéken dr. Krausz Miklós táblabíró elnöklésével ma, hétfőn kezdik meg Oreskovits Bogumilné hümpörének főtárgyalását. Az ügyészség az asszonyt rablással párosult gyilkosság büntetével vádolja. A nyomozás és a vizsgálat a következő tényállást derítette ki: Oreskovits Bogumilné, aki közös háztartásban élt Raffersberg Irinával, tért vissza március 22-én, amikor a két szoba albróló hazatértek és elaludtak, a két asszony is nyugovóra tért a konyhában elhelyezett ágyban. A két asszony ugyanis egy ágyban aludt másfél óráig. Raffersberg Irma is mélyen aludt, amikor Oreskovitsné felkelt és kinyitotta a konyhában levő gázesapot. A kiömlő gáz az alvó Irinát megölte. Kora reggel, mielőtt az albrólók még felébredtek volna, Oreskovitsné beágyazta Irinát holttestét a konyhabeli ágyba és napokig együtt aludt a hullaival. Közben elrabolta Raffersberg Irma ékszereit és készpénzét. Március 25-én Oreskovitsné egy borotvát lopott és éjszaka földarabolta Irinát holttestét. A holttestet ezután összehajlítva, belegyömöszölte egy kosárba és úgy tervezte, hogy a Dunába dobja. De ez nem sikerült neki. Több napi bujkálás után a Lukácsfürdő szállodájában letartóztatták őt. — A ma kezdődő főtárgyalásra csak belépőjeggyel lehet bejutni.

— A Thierfeld és Klinger cipőgyár áldozata. A Reggel írta meg a Thierfeld és Klinger-cipőgyár összeomlását és bűnéit. Az első följelentést ebben az ügyben Sárkány Géza budai cipőkereskedő tette, aki a rendőrségen elmondotta, hogy ő sohasem volt a gyár ügyelője, ellenben bizonyítani megállapodása volt. A cég az ő vállát jogtalanul felhasználta s ezzel Sárkányt teljesen tönkretette, úgy hogy üzletét kénytelen volt bezárni.

Farkas Tibor, a Ház egyik legtanultabb tagja, elpanaszolja, hogy konzervatív politikus létére sokan destruktíóval és radikalizmussal vádolják

„Nincs egyéb bűnöm, mint hogy a szociális kérdést nem tartom
hatalmi szóval megoldhatónak!”

(A Reggel tudósítójától.) Farkas Tibort az egységes párt programjával választották meg Zalaegerszeg nemzeti gyűlési képviselőjévé, később azonban nem tudta magát azonosítani a kormány gazdasági politikájával és éppen ezért barátjával, Gaál Gasztonnal együtt ellenzéki körbe vonult. Fölzörlésai mindig szokatlan intelligenciáról, még szokatlanabb lelkiismeretességről és alapos készütségről tanuskodnak és

legutóbbi költségvetési felszólalása az egész budapesti vita komoly eseménye volt.

Farkas Tibor doktori diplomájával a zsebében utazott ki Angliába, beiratkozott a cambridgei egyetemre és

néhány év múlva már a londoni főiskolán tartott közgazdasági és közjogi előadásokat.

A magyar parlamentben ma is

az angolszász konzervatív politika képviselője,

aki legutóbbi parlamenti sikere után, a következő érdekes nyilatkozatot tette a Reggel munkatársának:

— Sohasem tagadtam, hogy konzervatív politikus vagyok, bár a szónak nem magyarországi, hanem angolai értelmében. Hiszem és vallom ugyanis, hogy

konzervatív politikát konjunkturális alapon nem lehet csinálni,

hanem csak a végsőkig vitt őszinteséggel és becsületességgel. Más alapon a konzervatív politika sem nem jogosult, sem nem keresztülvihető. E meggyőződésnek köszönhetem, hogy konzervatív politikus létémre sokszor vádolnak meg azzal, hogy destruktív és radikális vagyok, pedig

nincs egyéb bűnöm, mint hogy a szociális kérdést nem tartom hatalmi szóval megoldhatónak

és nem vagyok hajlandó szó nélkül eltűrni a hatalom birtokosainak hibáit és bűnéit. Nem tagadom, hogy a mai rendszer lehetne rosszabb is, de kétségtelen, hogy az ország érdekében jobbnak, sőt sokkal jobbnak kellene lennie. Ugyanez a véleményem a kormány választójogi javaslatáról is. A szavazás titkosságának kérdésével kapcsolatban ezembe jut Macaulay mondása: „Mit használ nekünk akárhogy is választanunk meg bennünket, ha azok, akiket megválasztunk, nem tudnak hivatásuknak megfelelni.” Meg kell jegyezni, hogy Macaulay a titkos választójog híve volt olyan kormányban, amely egyébként a nyílt szavazás alapjaira helyezkedett, bár ennek megállapításával semmi esetre sem akarták Vass József népjóléti miniszter urat elcsúszni, aki

Macaulayhoz hasonlóan, a titkos választójogi kormányban vallja magát a titkos szavazás hívének.

A titkos szavazás semmi esetre sem öncél, fontos csak az, hogy a törvényhozás az ország legalkalmasabb polgáraiból alakuljon meg és éppen ennek biztosítása céljából választom

a titkosságot, mint a kisebb rosszat

akkor, amikor fölmerül a szavazás nyíltságának vagy titkosságának kérdése. Sajnos, olyan rendszert még nem talált jól senki, amely a legalkalmasabb emberek megválasztását biztosítaná. Mindenesetre mérlegelni kell, hogy a megfélemlítés, a megvesztegetés és a választási korrupció kisebb baj-e, mint az, hogy ha a titkos szavazásnál ellenőrzés nélkül érvényesül a demagógia és az alacsonyabb emberi szenvedélyek óhaja. Azt hiszem, hogy alapos megfontolás után inkább ezt az utóbbi kisebb rosszat kell választani, különösen akkor, ha van felsőház is, amely a képviselőháznak elhamarkodott és érzelmi szempontokat honoráló határozatait a szükséghez képest megnyírhatja vagy módosítja. A felsőházi kérdés megoldásául legszívesebben azt látom,

ha az erről szóló törvényjavaslatot ünnepies formális ülésben a régi főrendház is elfogadná.

Erre természetesen csak akkor kerülhet sor, ha a régi főrendháznak az az utolsó ülése nem szolgáltatna alkalmat a frondörködésre vagy diszharmónia teremtésére. Véleményem szerint

VER-KO cipők
Muzcum-körút 33 (Muzcummal szemben)
Előrehaladott idény miatt nagy
árleszállítás
brokátselyem-, lakk-, antilop- és
egyéb cipőkben
Tekintse meg kirakatainkat!

egyébként az új felsőház tagjait legnagyobb-részt nem kinevezni, hanem választani kell. Éppen ezért tultengésnek tartom azt is, hogy hivatalból oly sok állami tisztviselő kapjon helyet a felsőházban, mert hiszen

a felsőháznak nem szabad függő helyzetbe kerülnie a kormánnyal szemben.

Nagyon fontosnak tartom azt is, hogy amíg az államfő kérdése véglegesen rendezve nincsen,

ne legyen az államfőnek kinevezési joga, hanem ehelyett, mint kisebb rossz, az az intézkedés lépjen életbe, hogy azokat a felsőházi tagokat, akiket az államfőnek kellene kineveznie, a nemzetgyűlés válassza meg.

A beszélgetés befejezésével Farkas Tibor gazdasági viszonyaink leromlottságáról és a zsidókérdésről nyilatkozott:

— Gazdasági problémáinkat — mondotta — nem lehet a világ gazdasági helyzetétől függetlenül megoldani. A legnagyobb baj az, hogy a gazdasági politika Középeurópában, de különösen az utódállamokban sokszor nem más, mint

kisded emberek kisded játéka, amelyben nem az ország érdekeivel, az adott viszonyokkal és lehetőségekkel számolnak, hanem a tömegek izlésével, a választókerületek és hivatalos állások megtartásával.

Ugyanezzel magyarázható meg az általános politikai helyzet betegsége is. Ami pedig a zsidókérdést illeti, erről Deák Ferenc egy ismeretlen adomájával nyilatkozom. Egy idős pap ismerősöm mesélte el nekem, hogy az edesatyja második gimnázista korában bemutatta Deáknak, akivel távoli atyafiságban voltak. Az öreg Deák nagyon szerette a gyerekeket, térdére ültette és megkérdezte, milyen volt a bizonyítványa. Helyeselt, amikor meghallotta, hogy „jelcs” és a következő kérdése ez volt: „Te vagy az első tanuló az osztályban?” A válasz így hangzott: „Nem, csak a harmadik a sorban. Az első a Róth, a második pedig a Schwarz.” Erre kifakadt az öreg Deák: „Hát nem tudok ti első lenni? Nem szégyenlőtek magatokat? Az öreg Deákkal együtt én is csak egyféle küzdelem jogosultságát ismerem el a zsidókérdésben, az a küzdelem, amely a munkában és a tudományban való elsőbbségért folyik az ország boldogulása érdekében.

— A katasztrófa a königsbergi röpülőterem. A Reggel tudósítója jelenti telefonon: Vasárnap délelőtt a Davau-Königsberg-i röpülőterem súlyos szerencsétlenség történt. Egy próbáröpülés alkalmával egy röpülőgép olyan szerencsétlenül csúszkált le, hogy vezetőjét, egy volt tengerésziszteit, életvesztélyes sérülésekkel kórházba szállították.

— A Röntgen- orvosok közgyűlése. A Magyar Orvosok Röntgen-Egyesülete most tartotta meg tisztújító közgyűlését. Elnök lett Kelen Béla dr. egyetemi tanár, titkár Hermann János dr., alelnökök Ottó Imre dr. és Kolláris Béla dr., jegyző Cziffri Vilmos dr., pénztáros Büben László dr. A közgyűlés elhatározta, hogy a múlt évben megtartott és még külföldi orvosok részéről is nagyszámúban látogatott röntgenkonferenciákat az egyesület évenként meg fogja ismételni.

Február 18-án

szombaton

Jókai Mór születésének 100. évfordulóján

délutáni előadás

¼4 órakor a

Royal Orfeumban

mérsékelt helyárrakkal

Föllépnek:

Jászai Mari

Garamszeghy Sándor

a Nemzeti Színház művészei

Azonkívül

GROCK

a zenebohócok királya

és a teljes esti műsor!

Görlök tündöklése és nyomorúsága a szinpadon s a szinpadon kívül

Szöknek a görlök, új görlszállitmányok várhatók — Görlmamák érkezése Budapestre

(A Reggel tudósítójától.) A Fővárosi Operett-színház „Halló, Amerika!” című revüjét veszedelem fenyegeti. Az angol görlök, a Haskell-hölgyek lázongnak és már arra gondolnak, hogy sztrájkba lépnek. Panaszkodnak, hogy nem bírják a sok munkát. A premier után ugyanis pár napig pihenhetek, de azután megint elkezdődtek a délelőtti próbák. Aludni sincs idejük a Haskell-lányoknak, mert este 12 óráig a színházban vannak elfoglalva, éjjel után pedig mulatni mennek s ott a jazz muzsikájára táncolnak.

Tizenhat angol görl jött Budapestre három hónappal ezelőtt és kettő már régebben elutazott, illetve megszökött. Most ismét három Haskell-hölgy hagyta el Budapestet. A legkedvesebb közülük Florita Fey, ábrándos szemű, pisze orru fekete leány. Szombaton fölvette hetifizetését és anélkül, hogy egy szót is szólt volna Mr. Haskellnek, vonatra ült és hazament Londonba. A bájos angol hölgynek nem tetszett Budapest, az egyik előadásán pedig egy diszletező munkás úgy rálépett a lábára, hogy ujja megsérült és azóta fájdalmai voltak, ha nehéz táncszámokat kellett lejtenie. Fárastották a próbák, a táncok és inkább hazament Londonba, vissza a Picadillybe, az angol főváros egyik legfényesebb tánchelyiségébe. Fey kisasszony példáját ma reggel újabb két Haskell-hölgy követte. Az egyik Vie Manners táncos görl, aki Angliában férjes asszony és kis „báby”-je, akit Londonban férje gondjaira bízott, megbetegedett. A kedves angol anyagirl most siet vissza Londonba beteg gyermekéhez. Irène Phillips, a legszomorubb az összes Haskell-hölgyek közül, szintén visszautazik Londonba. Elég volt Pestből. Ő az egyetlen girl, aki nem kereste a pesti gavallérok barátságát. A kis sápadt angol lány egy londoni fiuba szerelmes, nem tudott nélküle Pesten maradni, a szíve hívta vissza Londonba. Már az első nap megfordult volna, de nem volt elég pénze. Most a fiu — tengerész-kadét — 20 fontot, 7 millió koronát küldött s Irène szaladt vissza Londonba. A görlök tehát kezdenek visszavándorolni, de nehogy az angol hölgykultusz budapesti rajongói bánatosak legyenek, megnyugtathatjuk őket, hogy még e héten újabb görlszállitmány érkezik Londonból.

Az újabb visszavándorolt három girl helyett különben már megérkezett egy girl-anya, a két legbájosabb girl, a primadonna Lala Collins és a kis pajkos Pauline mamója. Hettie Collins, a mama, 41 éves, readingi születésű angol dáma, aki egy hétig Budapesten marad, hogy élvezze leányai nagy sikerét. De nemcsak a girl-anyak kezdenek érdeklődni leányaik iránt, hanem az angol konzulátus is. A napokban összeírták, hogy hány évesek a görlök, akad-e köztük 18 éven aluli és megvan-e mindnek a szülői beleegyezése ahhoz, hogy Budapesten táncoljon. Szülei beleegyezése mindnek volt, de 18 évesnél fiatalabb csak egy akad közöttük, a szénfekete Pauline. A revü főattrakciója — a szőke bronzcsoda — Edna May nagy meglepetésben részesítette a görlök budapesti társadalmát, szakítva minden angol hidegvérűséggel, szívére hallgatott. Azonban a kis Edna nagy budapesti szerelme ellenére is vigasztalhatatlan, mert a mindennapos bronzfesték kirágja a bőrét és egész zöldre marta dus, arany-szőke haját. A premier óta különben már sok girl elköltözött a Royal-szállodából. Négyen, a legszebbek, akik ifju földariztokraták társaságában láthatók, a Bristolban laknak, egy démoni hajlamu pedig a Ritzben vett lakást.

A revü premierje óta nemcsak a színház Nagymező-utcai frontja elevenedett meg, ahol az előadás alatt 40—50 autó várakozik, előadás után pedig emberek száza lepi el az utcát, hanem a szűk kis Mozsár-utca is. A színészbejáratnál angol girlicékre, magyar táncoslányokra várakoznak éjszakánként a pesti éjszaka ifju hősei és öreg gavallérai. Nyolc-tíz fényes, kivilágított luxusautó áll sorban a szűk Mozsár-utcában, reflektorok fénykévéje irányul a szűk színházi bejárat felé, az autókön szmokingos mágnásifjak, már deresedő haju bankelöléségek, az utcán pedig diszkrétan, kapuk alatt meghúzódva várakoznak az egyszerűbb, a szegényebb lovagok. 11 óra 5 perckor ér véget

az előadás, de 12 óra is van, amikor a kórus első tündére megérkezik. Ez csak félgirl, a neve Thain Dolly, van egy huga is, Bessie, amerikai lányok, de már régen Pesten laknak. Hatalmas, szürke Minerva-autóba száll az amerikai-magyar girl, a gavallér nem jött el, csak autóját küldte érte. Lassanként már szállingóznak a többi magyar táncoshölgyek is. Sápadt, vértelen, kis státuszlányok, akik most igénytelenek, kopottak, a fényes kosztümök, a sokmiliárdos ruhák már a színházi ruhatarban pihennek, ők pedig fázósan húzzák össze kis kabátjukat. Fáradtak, tépettek, koldusszegénynek látszanak az előbb, a rivalda fényében még büszkén csillogó kis táncúndérek. Csak egy jól öltözött magyar girl-t láttam, a mamája várt rá pompás bundába öltözött és aztán jött a girl még pompásabb, valódi perza bundában. Egy háromgyermekes segédszínésznőt is fölismerek a görlök között. Ezekre a magyar lányokra a gyalogos, a sétáló gavallérok várnak, az angol hölgyek szinte kivétel nélkül autón távoznak.

Nemsokára már 12 óra lesz és az angol hölgyek még mindig nem készültek el az átöltözködéssel. Közel egy óra hosszat öltözködnek. Szájukat cinóbervörösre füstik, a szemük alá fekete karikákat rajzolnak, eau de cologne-mal mossák le magukról a tánc fáradsalmait, hogy azután mulatni menjenek, táncolni, vidáman, pajkosan a vértforraló amerikai muzsikára.

Már egész üres az utca, csak a 8 automobil vár türelmesen. Jönnek már az angol leányok. Elsőnek a legkedvesebb, a szőke Yonny, Maly Gerő partnere siet ki a kapun. Nevet és énekel, a „Somebody”-t dalolja. — Jó estét, kedvesek, — üdvözlö ékes magyarsággal öt hódolóját, akik valósággal körülrajongják. És jönnek sorba az angol táncoslányok, vidámak, frissek, gondtalanok — mert idegenek — s a pesti gavallérok tőlük kapnak egy kis nyugati, nagyvilági szint.

Korda Tibor.

— A székesfőváros szimfónikus zenekara Soroksáron. A székesfőváros szimfónikus zenekara Füst Emánuel vezénylete alatt szombaton este Soroksáron nagyszerű hangversenyt rendezett. Banda Márton szólistákkal aratót szép sikert.

— Tizennyolcmillió értékű gumisarkot lopott. A Magyar Ruggyanta-árugyar Rt. följelentette a rendőrségen Tammer János gyári tűzoltót, hogy 18 millió korona értékű gumisarkot ellopt a raktárból. Kiderült, hogy a lopott holmit Sarudi Mihály cipésznek adta el. Mindkettőjüket letartóztatták.

— A dr. Taub-germekenőcs épp oly jó, mint az Arion angol fogkrém.

— Filmet pergetnek le a főkapitányság képviselőjében. Turcsányi Bernát Pál filmes följelentette Grosz Miklós ügynököt, mert Grosz a filmvállalatáról becsmérő módon nyilatkozott, azt a hirt kolportálta, hogy az erzsébetvárosi áldozatok temetési filmjét Turcsányi színészekkel játszatta le. Dr. Jakab Ernő büntetőbíró vasárnap délelőtt lejátszatta az elkobzott filmet és megidézte azokat, akik a temetésen megjelentek és akiknek mozdulatai láthatók a filmen. Megidéztek tanuképpen gróf Apponyi Albertet, vitéz Nagy Pál tábornokot, dr. Hevesi Simon és dr. Fischer Gyula főbírákat, akik állítólag szerepelnek a filmen. Gróf Apponyi Albert titkára vasárnap jelentést tett a bíróságnak arról, hogy a gróf ezen a tárgyaláson nem jelenhetik meg, mert még az idézés kézbesítése előtt Olaszországba utazott. Az ügyvédek állítása szerint az Erzsébetvárosi Kör áldozatainak temetési szertartásán megjelent a halálra ítélt Márffy József is, akinek alakja és az arca szintén fölismerhető a filmen. Kérték, hogy a fogházból őt is állítsák elő. A bíróság azonban ezt a kérelmet elutasította.

— Cipőkereskedők országos kongresszusa. Vasárnap délelőtt országos kongresszusra gyűltek össze a cipőkereskedők a Kereskedelmi és Iparkamara üléstermében. A népes kongresszuson a pénzügyminisztert dr. Tuók Pál miniszteri tanácsos, a kereskedelmi minisztert dr. Pető Kálmán miniszteri titkár képviselte. Perényi Már elnöki megnyitóját után Moskovitz Emil a cipőgyárosok nevében szólalt föl. Dr. Kollmann Márton a Cipőkereskedők Egyesületének alelnöke a közteherviselés egyenlőtlen eloszlásáról beszélt: a gazdák aránytalanul kis mértékben vannak megterhelve a kereskedők rovására. Balkányi Kálmán az ömke szolidaritásáról biztosítja a kongresszust. A cipőkereskedelelem jelenlegi válságos helyzetének legfőbb oka a kormány helytelen vámpolitikája; a kereskedők megkérdése nélkül nem lett volna szabad a vámt emelni. A másik két ok: a forgalmi adó és a hitel korlátozása. Ha a kormány nem segít a jelenlegi állapotokon, a magyar cipőkereskedelelem elpusztul. Dr. Frankl Géza, az egyesület főtitkára, a vámtarifa helytelen intézkedéseit és bürokratikus kezelését bírálja. Vászonlatpu és tornacipőknél például a vám a cipő árának 100, sőt olykor 150%-át teszi ki. A vámtitelt az eddigi 30—60—30 nap helyett hosszabb lejáratra kell folyósítani és nem a jelenlegi uszorkamat mellett. Radványi Lipót az egzisztenciájukat veszített ügynökök helyzetéről beszélt. Dr. Anyos Lajos, az egyesület ügyésze, az adóügyekről tart előadást. A krízis főoka a forgalmi adó mai rendszere. A hausse idejében a kereseti adót azon az alapon állapították meg, hogy a cipőkereskedő 30%-os haszonra dolgozik. Ma legföljebb 5—10%-ra dolgozhat a kereskedő, ha ugyan haszonról egyáltalán beszélni lehet. Dr. Vágó Gyula ügyvezető titkár betérjeszti azután a kongresszus határozati javaslatát, amely a békébeli hitelföltételek visszaillesztését, a vámtarifa káros intézkedéseinek megváltoztatását, a vámtitelt-kamatláb leszállítását, a forgalmi adó revízióját, az adóellenőrzés jelenlegi formájának megszüntetését és a békében bevált adókvetős-bizottságok visszaállítását követeli. Schön Gyula a cipőnagykereskedelemből sűrű helyzetét ecsetelte; ezután a kongresszus véget ért.

OPERTETT-SZÍNHÁZ

Halló, Amerika!

A nagy revü!
22 képpben,
2 részben

Rendezte:
Jack Haskell

Halló, Amerika!

A
szezon slágerbohózata
a

Hittantanár

Salamon Bélával
a Teréz-örvuti Szinpadon

Kezdete 1/2 9 órakor Telefon 65-54

KÖZGAZDASÁG

Miért kerüli el az amerikai aranyfolyam Magyarországot? Egy cent, egy penny sem jut el

(A Reggel munkatársától.) Az elmúlt hónapokban még csak lassan csörgedezett, de néhány hét óta bővizű folyam gyanánt indult meg az amerikai arany áramlása. A múlt héten több mint 50.000.000 dollár értékű aranyat hajóztak el az Egyesült Államok kikötőiből s ennek az óriási összegnek az oroszlátrésze ugyan Ázsiába, az aranygyűjtés klasszikus földjére került, de jutott belőle bőven Európának is

— több mint 10.000.000 dollár —

jeléül annak, hogy Amerika most már állandó ütemben igyekszik könnyíteni elviseletellen terhű óriási aranytartálékjain. Ebből az amerikai aranyból kétféleképpen jutott Németországnak, a többi megoszlik Belgium, Skandinávia és Oroszország között,

csak éppen Magyarországnak nem jutott

a tengerentúli aranyesőből. Egyetlen nagy magyar vállalatnak sikerült 3.000.000 dollár értékű kötvényt elhelyeznie Newyorkban, egy másik sokkal kisebb jelentőségű ipari társaság kiügyeskedett magának 75.000 fontot Londonban, de

ezek kivül egy cent, egyetlen penny sem jutott el hosszabb kölesönök formájában Magyarországra

s a magyar ipar és mezőgazdaság tőke nélkül látog, mint a szárazra került pulyka. A csődök és kényszerregezeségek ijesztően megnyúlt listái mutatják, hogy e tökenélküli állapot egyre több áldozatot követel. Mi az oka annak, hogy kisebb országok, szegényebb országok előtt szélesre tárta a nyugati bankárok ajtaja és mi pedig udvarias szavakkal, de üres kézzel tessékeltünk ki az atlanti világ tőkeforrásainak környékéről. A marangazdaság számára igaz, nem a kormányok kötelessége, hogy kölesönről gondoskodjék, de amikor ilyen ijesztő szegénység fenyegeti az ország iparát és kereskedelmét és ilyen sivar képet mutat a jövő, talán mégis illenék

× Sivar magánforgalom Pesten és Bécsben. A hét tőzsedeforgalma még a szokottnál is sivarabb képet mutatott. Vasárnap délelőtt talákozott ugyan néhány ember a tőzsdé környékén, de kötésről, forgalomról szó sem volt s úgy látszik, nem is nagyon lesz, amíg az általános konjunktúra egyelőre megközelítően sem sejtethető időben meg nem javul. A Jegybank deflációs hitelpolitikája az elmúlt hetekben újabb értékpapír-részvénykötegeket mozditott ki a pihenőből s az utolsó hitelszükséglete előreláthatóan kiemeli a trezorokból a vállalatok részvényletételeinek újabb tömegeit. Bécsből jelenti telefonon A Reggel tudósítója: A tőzsdéi horoszkóp: nyugodt és üzletellen.

× A francia frank további árcsése várható. Párisból táviratozza A Reggel tudósítója: A külföldi devizák árfolyama a mai piacon is emelkedett. A bankközi forgalomban a dollár 19.24 (tegnap 18.83), a font sterling 91.50 (tegnap 86.96) frank volt. A francia frank újabb árhanyatlásának oka kétségtelenül az ipar és kereskedelem rendes szükségleteiben keresendő. Ezek a szükségletek az év első hónapjaiban rendszerint fokozódnak és a fokozódó szükségletek nyomán beálló árcséseket a francia nemzeti bank kősbételepése mindig megtudta akadályozni. Ha a francia bank tevékenysége az utóbbi napokban nem bizonyult elegendőnek az idegen valuták árcsökkentésének megakadályozására, az arra vezethető vissza, hogy a tőzsdén erősen megesapant a frank stabilizálásában való bizalom s hogy vezető pénzügyi körökben is megszilárdult az a felfogás, hogy a frank mai árfolyama nem lesz sokáig fenntartható. A helyzetet károsan befolyásolja a reuklonariások politikai manővere, akik az idegen valuták értékének főtájtásával akarják átaknázni a Herriot-kormány helyzetét.

Kézfertőtlenítésnél nélkülözhetetlen a

FRACK ÉS SMOKING
Kőcsönzés, cladás, HEUMANN ÉS FORGÁCS
szabóüzlet, Dohány-utca 68

új formákat, új utakat keresni arra, hogy a bajon segítsünk.

A magyar nagyipari vállalatok, nagy magyar cégek, óriási uradalnak, amelyek mögött sokmillió aranykorona értéket képviselő vagyoni áll, levett kalappal állanak a nyugati bankár előtt és úgy kéri a kölesönt, mint a végzett földesur, akinek a telekkönyve az uzsorások díszes névjegyzékét tünteti föl. Talán mégis csak volna mód arra, hogy a kormány a maga kétségtelen erkölcsi súlyával támogassa a kölesöntkereső magyar gazdaságot. S talán mégis csak hathatósabbnak bizonyulna, ha e kölesöntárgyalások vezetésével nem Sir William Goodet biznók meg, hiszen Sir Williamon és a Korányi-Popovics-körzeten túl is van még szakember a magyar Cityben, akinek megvannak a kellő jó összeköttetései, megvan a szakértelme és talán a finomabb diplomáciai érzéke is ahhoz, hogy a kétségtelenül barriérát átvágja, amely már-már elsorvadással fenyeget bennünket. Sir William Goodnak kétségtelenül vannak érdemei, amelyekért azonban busás jutalomban volt része s most már sok idő a kísérletezésre nincsen. Vannak kisebb országok Európában, amelyek Sir William segítség nélkül is rendbe tudták hozni pénzügyüket s ami ennél fontosabb, olcsó és nagyszámú hitelek révén az egyetlen európai válság következményeit is ki tudták kerülni. Ilyen ország Finnország, ahol több amerikai tőke van investálva 1922 óta, mint amennyi a háború előtt az ország iparának egész forgatókéje volt. Pedig ki merné állítani, hogy Finlandban biztonságosabb helyen van az amerikai pénz, mint nálunk, hiszen Finnországnak egyetlen szárazföldi szomszédja van csupán s az is Szovjetország! Nem is ezen mulik, hanem az ügyességen és az alaposágon. Csak ezt a közönyt, ezt a hidegvérű és irigylésreméltó optimizmust nem bírjuk, amely a szanalás fölőseivel kérkedik és közben satnyul az ipar, a kereskedelem és a mezőgazdaság is, amely tisztességes kölesönök nélkül szintén pusztulásra van kárhoztatva.

× Jacobi Olivér a Kereskedelmi Bank ügyvezető igazgatója. Jacobi Olivér dr., a Kereskedelmi Bank jogtanácsosa vasárnap érkezett vissza Budapestre többhónapos amerikai útjáról. A Reggel értesülése szerint Jacobi Olivérnek — bár a német Krupp és Thiesseművek amerikai kölesöntvényügyletei is rosszul végződtek — sikerült elhelyeznie a Rima kölesöntkötvényeit. Amerikai útjának eredményéről Jacobi dr. ma délelőtt számolt be igazgatóságának azon az ülésen, amelyben egyben megállapítják a vállalat elmúlt évi mérlegét. Értesülésünk szerint Jacobi Olivért amerikai sikerének elismeréséül ügyvezető igazgatónak nevezik ki. Imen már csak egy lépés a vezérigazgatóság és úgy tudják, hogy ez sem várat magára sokáig.

× Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület igazgatósága megállapította az 1924. évi mérlegét, amely megfelelő tartalékolások után 12.473.552.610.95 K tiszta nyereséget tüntet föl és elhatározta, hogy az 1925. március 7-én tartandó 85-ik rendes közgyűlésnek a tavalyi 20.000 K-val szemben 70.000 K osztalék kiizetését javasolja.

× A Magyar Általános Hitelbank igazgatósága az ügyvezető igazgatóság eddigi tagjait az intézet ügyeinek továbbvitelével megbízta.

Ügynökök fölvetetnek

Jelentkezni lehet délelőtt Erzsébetvárosi Textil- és Divat-áruház R. T., VII, Dohány-utca 36 (Nagydiófa-utca sarok)

Corradini

Főelárusítás:
VI, Mozsár-utca 9.
Telefon: 76-02, 99-02.

Budapesti Nemzetközi Vásár
1925. április 16-27.

Rendezi
a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara.

Európa összes nagyobb városaiban
külképviseltek

Kezdemenyes utazás és vízum
Lakáskiutalás

Fővilágosítás a vásárhozánál:
V, Szemere-utca 6.

Mielőtt
hútorszövetet,
matracgrádit,
paplanszaténokat
vásárol, saját érdekében tekintse meg
BACK és GERŐ cég
dusan fölszerelt raktárát
Belváros, IV. kerület, Hajó-utca 12-14. sz.

Hálószoba topoly, teljes berendezés 35 millióért
Ebédő tölgy, vitrines komplett, 45 millióért külön külön is átadó
Uriszoba klubgarniturával együtt 135 millió K-ért
Podmaniczky-utca 16. szám

GYERMEKEK BOLDOG OTTHONA
Krudy Gyuláné gyermekotthona
Budapest legszébb, legégszégesebb pontján, a II. ker., Húvósvölgy, Pátrány-út 7. szám alatt (telefon 89-23)
megnyitott
Gyönyörű villalaks a klimatikus, erdő, hegyes vidéken. A gyermekek az alkalmas időben mindig a szabad levegőn tartózkodhatnak. Tanítás és étkezés a legjobban bevált svájci gyermekotthonok mintájára. Hízókurák, testi és lelki nevelés szakavatott tanerők állandó fölügyelete alatt. Gyöngy, vészegény gyermekek áldása. A várostól 18 percrenyire a 83-as villamossal. Leszállás a nagy bídunál. Polgári, olcsó árak. Állandó orvosi fölügyelet. Gyermekeket már 2 éves koruktól vállalunk. Arva és félárva gyermekek szerető hajlékot találnak
GYERMEKEK BOLDOG OTTHONA
Budapest, II. ker., Húvósvölgy, Pátrány-út 7. (Telefon 89-23)

Valódi porosz szenet
nem lengyel szenet szállítunk
bármely emeletre mázsánként 100.000 koronáért, pincébe 98.000 koronáért
Uránia fa- és szénkereskedelmi vállalat, Teréz-körút 1/b
Tel. 164-19 (százhatvanhárom-tízankilenc)

Báró Lukachich Géza az ellene megjelent rágalmakról

(A Reggel tudósítójától.) Báró Lukachich Géza altábornagynak, a 20. honvédelmi tábornok Mária-Terézia-rendes volt parancsnokának ifj. Miskolczy Imre eszteráki és királyi kamarással folyó pöréről a lapok egy része szinte meg sem érthető könnyelműséggel számolt be, úgy állítván be ennek az egyszerű pörnek a esztendőjét, mintha Miskolczy Imrénél

sikerült volna Lukachich altábornagyról olyan dolgokat behlizonnyítani, amelyek őt ez esetben becsületében súlyosan érintenék.

Mintán a lapoknak ez a beállítása méltán sértheti nemcsak Lukachich bárót, de azokat is, akik őt nagybecsüléssel veszik körül. A Reggel helyesnek tartotta, hogy fölkeresse az altábornagyot és megkérdezze, hogy mi a véleménye s válasza az ellene emelt rágalmakról. Báró Lukachich Géza munkatársunknak a következőket volt szives mondani:

— Ifjabb Miskolczy Imre följelentett engem a honvédelmi miniszter urnál, hogy én vele szemben „katonai szavamat hűtlenül megszegtem”, amennyiben esztergomi lakását tőle elrekviráltam, dacára annak, hogy ígéretet tettem arra nézve, hogy amíg más megfelelő lakást nem talál, őt ebben a lakásban meghagyom.

Ez valótlan.

En Miskolczy Imrét szerződésileg

— és nem katonai szavammal! —

igenis biztosítottam arról, hogy a lakást az említett időpontig megtarthatja.

Miután azonban Miskolczy Imre a lakást egyáltalában nem használta

s arra egy alkalmazott elhelyezése céljából idők multával szükségem volt, igénybevételi kérelmet nyújtottam be a lakásra vonatkozólag. Miskolczy Imre a kettőnk között megkötött írásos szerződéssel védkezett is az igénybevételi eljárás ellen, azonban úgy az első és második, valamint a harmadik hatóságok is indokoltan találták az igénybevételt, miután megállapították, hogy Miskolczy a lakást sohasem használta s így azt helyben is hagyták. Katonai szavamról említés nem történik.

A Reggel az ügy, valamint ifjabb Miskolczy Imre egyéniségének megvilágítása céljából indokoltnak tartja ideiktatni a budapestvidéki magyar királyi pénzügyigazgatóságnak 1921 szeptember 14-én 156.658. szám alatt közzölt végzésének azt a részét, amelyben ifjabb Miskolczy Imrénél az esztergomi dohánygyáruda társjosítványtól való megfosztását indokolja s amely szövegint így hangzik:

„A magyar kir. pénzügyminiszter f. é. szeptember hó 23-án kelt 114.000. számú rendelete alapján a királyi pénzügyigazgatóság ifjabb dr. Miskolczy Imre esztergomi lakost az ottani dohány nagy- és különlegességi áruda társjosítványától, a dohánygyártmányok eladására vonatkozó szabályok 50. §-ának 3. g) pontja alapján, elmozdítja, mert vagyoni helyzeténél fogva az ily uton való állami támogatásra ráutalva nincsen s a közte, valamint engedélyes-társa közti békés együttműködés

Miskolczy Imre összeférhetetlen és gancoskodó magatartása miatt teljesen lehetetlené vált.”

MEGNYILT

MOLNÁR EDE

selyem- és szövet- áruháza

IV, Kammermayer Károly-u. 2

(Molnár és Grosz-cég helyiségében)

Telefon 201-74

Eladás

az első héten

gyári áron

Brillánsokat, gyöngyöket és régi ezüsttárgyakat Scimelczey Benő Károly-körút 28. sz. (Közteljes értékben vasárnap) ponti városi ház főkapujánál

A Lipótmezőn B-listára kerülnek a dühöngő betegek is

Egy építési rajzoló, akit a szanálás miatt bocsátottak el az elme-kórházból, ki akarta irtani családját

(A Reggel tudósítójától.) A budai Maros-utca csöndjét izgalmas hajsza verte föl vasárnap este. A Lipótmezői elme-egógyógyintézetből nemrég elbocsátott Zitterbarth Gyula építési rajzoló, aki a Maros-utca 17. sz. ház I. emeletén lakott, hirtelen dühöngeni kezdett. Pordorjává tört mindent a lakásban és

le akarta mészárolni családját.

A megrémített családtagok és a lakók csak nagy ügyvel-bajjal tudták menekülni előle. Fokozta a riadalmat, hogy a veszedelmes ember a mentők elől megszökött és az ápolók csak hosszas hajsza után tudták a járőrök segítségével elfogni. Így végre a mentők az Új Szent János-kórház megfigyelőosztályára hajtották vele.

Tudósítónk fölkereste a szerencsétlen ember családját. Zitterbarth felesége, aki az izgalmtól megbetegedett, a földült lakás összetört butorai között sirva panasolta el a család baját.

— Szerencsétlen férjem — mondotta — alkoholos elmezavarban szenved és az utóbbi időben a Lipótmezői tébolydában volt elhelyezve. Innen azonban

elbocsátották, mert — amint mondták — a szanálással kapcsolatban csökkenteniük kell a beteglétszámot.

Amitől féltem, pár nap múlva bekövetkezett. Gyógyíthatatlan férjem inni kezdett, lassanként mindenünket eladogatta és botrányos viselkedésével réme lett a lakóknak és családjának. A Lipótmezőre nem akarták visszafogadni és másutt is hiába kísérleteztem az elhelyezésével. Én és gyermekeim állásban vagyunk, egész nap dolgozunk, hogy élni tudjunk. Így nem vigyázhattunk a betegre, hanem

örökös izgalmak közt vártuk, hogy mit hoz reánk az éjjel.

Rettegésünk nem volt alaptalan. Ma este valami csekélység miatt izgalomba jött, majd látszólag minden ok nélkül dühöngeni kezdett. Összetörte a butorokat, edényeket, késeket hajigált reánk és ezzel a ballával — hatalmas fávágószerszámot mutat föl a szerencsétlen nő —, ezzel akart lemészárolni bennünket.

— Most csak attól félek — fejezte be panaszát Zitterbarthné —, hogy a megfigyelőben nem tartják sokáig, mert az ilyen beteg, ha alkoholhoz nem jut, csöndesen viselkedik egy idő múlva. Ha pedig onnan elbocsátják, nekünk végünk van, mert föltétlenül logyilkol bennünket. Azért most arra kérem a hatósá-

got, hogy helyezze el végleg valahol és mentessen meg bennünket.

Más oldalról megtudtuk még, hogy a Lipótmezői elme-egógyógyintézetnek

csak 800 beteg tartására van földzete és mintegy 1000 a betegek létszáma.

Ezért helyezik miniszteri engedéllyel B-listára az elmebetegeket. Hogy ez a B-lista milyen veszélyeket rejt magában, azt a mostani eset is eléggé bizonyítja.

A bécsi tanácskozások miatt nem indulhat eljárás a szocialista képviselők ellen Az összeférhetetlenségi bizottság előadójának nyilatkozata

(A Reggel tudósítójától.) Eckhardt Tibor tudvalevően összeférhetlenségi bejelentést tett a szocialdemokrata képviselők ellen bécsi tanácskozásuk miatt. Az összeférhetlenségi állandó bizottság ez ügy előadójaként

Erdélyi Aladárt

választotta meg, aki a következőket mondotta A Reggel munkatársának:

— Egyéb elfoglaltságom miatt csak most foghatok hozzá az ügy tanulmányozásához, az összeférhetlenségi bizottság azonban már a jövő héten összeülhet és — mivel javaslat-előterjesztési joga nincs — megszövegezheti jelentését arról, hogy a szocialdemokrata képviselők bécsi tanácskozásában főnforogni látja-e az összeférhetlenség esetét? Kétségtelen, hogy

ebben az ügyben nem lehet helye eljárásnak a szocialista képviselőkkel szemben, mivel az összeférhetlenség ilyen esetéről nincs paragrafus, amelyre hivatkozni lehetne.

Más kérdés azonban, miképpen lehetne a jövőben megakadályozni a hasonló eseteket. Annyi bizonyos, hogy paragrafusokba nagyon nehéz foglalni ezt a dolgot, a külföldön mégis találtak sokhelyütt megfelelő remédiumokat. Ilyen például az az intézkedés is, hogy a képviselőknek esküt kell tenniük az alkotmányra, az ország törvényeire. Szóba kerülhet

az összeférhetlenségi törvény novelláris uton való módosítása, míg a képviselők eskütételi kötelezettségéről a választójogi javaslatba lehetne paragrafust fölvenni.

A közvélemény kitörő örömmel üdvözi a világhírű, teljesen békeminőségű

Salvator

idénysör-különlegesség megérkezett!

Kimérések, amíg a készlet tart:

Bandl Ferenc éttermei VIII, József-körút 46

Baum János éttermei VI, Andrásy-ut 51

Bristol-szálló éttermei IV, Mária Valéria-u. 4

Frenreisz Isván éttermei Gellért-szálloda

Hoffmann János éttermei II, Pálya-utca 3

Keszey Vince éttermei VII, Rákóczi-ut 44

Kolossa Viktor éttermei V, Vilmos császár ut 68

Krech Vilmos éttermei VIII, Baross-tér 13

Láng és Társa, Orsz. Kaszinó éttermei

IV, Semmelweis-utca 1

Mayer Pál éttermei II, Pálffy-tér 4

Metropole-szálló éttermei VII, Rákóczi-ut 58

Opera-étterem és Vezeklő pince

VI, Andrásy-ut 25

Páczer János éttermei VIII, Népszínház-ü. 30

Schmiedhoffer Vilmos éttermei II, Fő-utca 8

Varga János éttermei Óbuda, Főter

Palackozva az összes kávéházakban és minden jobb fűszer- és csemegeüzletben

VÉRSZEGÉNYEKNEK ELSŐRENDÜ TÁPSÖR

Vezérképviselő: Mezei és Társa Budapest, IX, Ranolder-u. 4

Telefonrendelések: József 24-61 és József 24-89

SZÍNHÁZ

Ami az Intim Pistából kimaradt

Mondja, kedves Intim Pista,

mit szél akhoz, hogy a „Nyu“-ról milyen különbözőek a vélemények?

— Hogy hogy?

— Ugy, hogy az egyik kritikus a sárga földig levágja, a másik meg a csillagokig földcséri.

— Na és mi az igazság?

— Az igazság édes Ossipom a közepén van itt is. „Nyu“, nagyságos asszonyt Ossip Dymov ar sulyosan megbűnteti — nyílt színen temeteti el — azért, mert elhagyta férjét és gyermekét. Ez nyilvánvalóan nem fog tetszeni a rossz, vagy mondjuk így: az őszinte asszonyoknak. De csak azoknak. Mert a darab problémája él és élni fog mindaddig, amíg föl nem találják az asszonyok számára a hütlenség elleni szérumot. Ez a tragédia mindnyájunké, vagy mindnyájunké lehetne: az asszony, akit imádunk s aki egy szép rapon elől s azt mondja: itt hagylak, mert már nem szeretlek. Más szeretek. És ha egyéb érdeme nem volna ennek a véresen igazságos, szívbemarkolóan őszinte darabnak, mint az, hogy végre le merete írni, el merete mondani, hogy az asszony milyen kegyetlenül részvétlen tud lenni azzal a férfival szemben, akit már nem szeret, annak a javára, akit szeret, akkor is megérdemel minden ordót, tapsot, elismerést. A férj didegre a fájdalomtól, letérdepel az asszony lábához és lemondva férfui büszkeségről, önértéről, becsületéről, szerelmének nagy megalázottságában, mintegy utolsó kísérletként rimánkodik: „...hát talán próbáljuk meg hárman... csak el ne hagyj... nem tudok nélküled élni...“ S az asszony elnéz a feje fölött és idegesen dobant a lábával: „Ej, ne untass... A szép „Nyu“-t Darvas Lili játssza. Föltűnése óta először mutat nagy emelkedést pályáján ezzel az alakítással. A hangjába mintha befűtött volna valami, egy meleg timbre árasztja el, szinte fizikailag érezni ezt az izzást az új darvasi hangban. Kürthyt megbabonázva bámuljuk, Szerémyt elandalogva, csak Lukács Pálon török meg a fantáziánk. Hamis. Mint egy tenor, aki félhanggal lejjebb, vagy följebb énekel a zenekarnál. És egyhangú és unalmas. Nem elég az üdvösséghez a jó figura, tessék egy kis tüzet, szívet, temperamentumot is belevinni a játékba, ha már egyebet nem lehet...

— Na ja, na ja... És a „Mennyasszonyi fátyol“?

— A legmulatságosabb francia, amit csak el tud képzelni. Az utóbbi időben kissé járadt francia esprit agyalásai és kisminkelt, kikészített papirmaché humora után valósággal üdítően hat a pompás, friss, egészséges Birabeau-darab. A Renaissance kifogástalan előadásban mutatja be a darabot. Somlay figurája külön tanulmány, állenyegülési képességének újabb elképesztő bizonyítéka. Nagyon kedves volt Bóth Klári és egy elragadó kislány friss csi-csergése, Turay Idé, akinek igen nagy jövőt mérünk jósnőnk. Ilyen finom kis naivát rég nem láttunk színpadainkon.

— Szóval „kassza“?

— Minden bizonnyal. Ennél még a „Monsieur Brottoncar“ sem biztosabb kasszasiker, pedig ez még a régi Flers és Caillavet-cég műhelyéből került ki. Helta Jenő fordította a darabot, amelynek főszereplője egy nagy magánbanknak — mondjuk Rothschildéknak — a főpénztárnoka, akit a főnökei — a morál szent nevében! — arra kényszerítenek, hogy hütlenné vált feleségét visszavegye és tovább éljen vele.

Ez a darab Courteline-ék egy egyfölvonásosával kerül majd színpadra, amelynek címe „Les Boulingrins“. Utána pedig vagy egy magyar újdonság, vagy a francia irodalom fiatal geniejének, Natansonnak „Le greuchon délicat“ című darabja következik, amelyről ma

egy hete számoltam be A Reggel párisi tudósítójának jelentései alapján. A Városiban a „Dolly“ című remek énekes bohózathoz fognak, amelynek főszerepét Ferenczy Károly játssza majd, akit régóta nélkülöz a publikum.

— És az Unió?

— Jubileumok hete következik: Szerdán van az „Altona“ 25-ik, az „Olasz asszony“ 50-ik, pénteken a „Marica“ 125-ik és a következő héten a „Fej vagy írás“ 25-ik előadása. Szombaton van egyébként a Fodor-darab bemutatója a Belvárosiban, szombathoz egy hétre pedig a „Csibé“-é a Magyar Színházban. A Blaha Lujza-Színházban valószínűleg Yves Mirande „Troubles moi“ című operettje következik, de nincs kizárva, hogy két fiatal magyar szerző darabját, Szilágyi László és Radó Gáspár magyar operettjét tűzik műsorra, amelynek eredeti címe „A szép juhásznő“, a Városi Színházban műsoron levő, hasonló című darabja miatt nyilván megváltozik. Az Unió legközelebbi magyar darabjai egyébként Pásztor Árpád „Hajótörtek“ című drámája, amely a „Titanic“ katasztrófájáról szól és Biró Lajos „Mariska“ című színműve. Mi van még Unió hír... Király Ernő kedden veszi át újból szerepét a „Marica grófnő“-ben és Titkos mégsém utazik Párisba, dacára annak, hogy Gandéra meghívta vendégnek. Erről különben már egy vicc is született...

— Halljuk, halljuk!

— Gandéra sétál a Boisban és örülten busul, lehorgasztja a fejét. Jön egy barátja, azt kérdezte: Mi baj, Félix? Gandéra ránéz a barátára, legyint, sóhajt egyet és csak ennyit mond: ... Nem jön a Titkos!...

— Aranyos.

— Párisban egyébként szombaton volt a főpróbája Flers és Croisset új darabjának, a „Les nouveaux messieurs“-nek. A darab hőse egy harcos szocialista, aki munkaügyi miniszter lesz; politikai satíra, amely a dráma határsáin kalandozik. A darab, amelynek politikai izét egy romantikus szerelmi történet édesíti meg: találó erkölcsűsége, hüi fotográfiája a mai Franciaországnak. A Vig vette meg a darabot.

— És a pletyka?

— Rátkay Márton és Tihanyi Vilmos segédei megállapodtak a párba jóltételeiben. Pisztoly-párba lesz — reméljük, egyszeri golyóváltással és egyszeri, de végleges kibéküléssel!

* Az operai közönség meglepetése lesz a Városi Színház mai, hétfői vendégstje, amikor a „Parasztbecsület“-ben és a „Bajazzók“-ban egyszerre három kiváló vendég lép föl: Kubla Richard, a prágai opera híres művésze, továbbá Sonja Palma és Nektar de Flondor, a bécsi Volksoper jeles énekesnői.

* A Városi Színház jövő hetét a színház legfrissebb szenzációja, a „Nyu“, az „Ezüstlakodalom“-mal Paul Géraldy kivételes sikeres színművével föl váltva tölti be. Kedden, csütörtökön és szombaton az „Ezüstlakodalom“, a többi estén a „Nyu“ kerül színpadra. Vasárnap délután a „Déli báb“-ot játsszák.

* Városi Színház. Műsor: Hétfő: „Parasztbecsület“, „Bajazzók“; kedd: „Juhászlegény, szegény juhászlegény“; szerda: „Cigánybáró“; csütörtök: „A cigány“; péntek: „Rigoletto“; szombat: „Iglói diákok“; vasárnap délután: „Hoffmann meséi“; este: „A cigány“; hétfő: „Juhászlegény, szegény juhászlegény“.

* A „Halló, Ameriká!“-hete lesz a Fővárosi Operett-színház jövő hete is. Minden este a szenzációs rovót adják. Vasárnap délután a „Nótás kapitány“-t ismétlik mérsékelt helyarárral.

* A „Cigánybáró“ díszelőadásával ünnepli meg a Városi Színház szerdán a Jókai-centennáriumot. Jókai halhatatlan emlékének hódol a Városi Színház szerdán, a nagy magyar mesemondó születésének 100-ik évfordulóján. A centennarium díszelőadásának műsora a Himnusszal kezdődik, amelyet a Városi Színház zenekara ad elő, majd ünnepi szereposztásban Strauss János világhírű „Cigánybáró“-ja következik.

* A magyar dal és magyar humor ünnepe a „Juhászlegény, szegény juhászlegény“ minden előadása a Városi Színházban. A népszerű énekesjáték ma és kedden szerepel legközelebb a Városi Színház műsorán.

* „Frasquita“, Lehár Ferenc világhírű operettjének bemutatója február végén a Városi Színházban.

* Hangversenyek. Weisz Margit zongoraművésznőt külföldi turnéja előtt Mozart-ciklusának III. estjén nagy-számu hallgatósága poetikus előadású meleg ünneplésben részesítette. — Segesdy László optimista verseit Hollán Lili, Dávid, Szőke, Sárosy, Baló, Kőműves és Hegyi Rózi mutatták be vasárnap délután a Zeneakadémia kamaratermében. A dalok és előjáték finom kísérendjét dr. Róth Béla szerezte. — A Budapesti Hangversenyegyesület Unger Ernő vezetése alatt Roussel „A pök tivornyája“ című színes, de tulhosszúságában elkopott szimfonikus képét, továbbá Fauré „Peleus és Melisanda“ szvitjéből két képet mutatott be. Földes Bandi elmélyedő, érett fölfogásban adta elő Beethoven G-dur versenyt.

* Slezák Leó kamaranékest, a világhírű tenoristát, sikerült a Városi Színház igazgatóságának vendérszínházra megnyerni. A kiváló művész kedden, február 24-én, a „Zsidónő“-ben Eleázár, csütörtökön, február 26-án pedig a „Trubadur“ címszerepét énekl. Jegyeket mindkét Slezák-estre holnap, kedd reggeltől árusít a Városi Színház pénztára és valamennyi jegyiroda.

* Ez a hét is „Szulamit“ hét lesz a Blaha Lujza-Színházban, amely minden este táblás házak mellett játssza fidei szezonlégereit. A esodálatoson szép keleti daljáték „Szulamit“ egyike a legszenzációsabb előadási sikereknek, amit budapesti színház produkált.

* Rózsahegy Kálmán „A cigány“ címszerepében csütörtökön este lép föl ismét a Városi Színházban Molnár Arankával, a Víg-színház művésznőjével. Szilgelyi nagyhatalmú énekes népszerűségét minden eddigi előadását zsufolt nézőtér tapasztalta végig.

* „A nagyságos asszonyt már láttam valahol“. Fodor László ilyen című vigjátéka, a Belvárosi Színház szombati újdonsága iránt már a bemutatás első hírére a legnagyobb érdeklődés mutatkozott a közönség körében. A rendkívül mulatságos és szellemes eredeti vigjátékra teljes ambícióval készül a színház, amely kifünö erőtök becsatolt Fodor László vigjátékának szolgálatába. A bemutatás a Belvárosi Színház utolsó nagy sikere a „Fej vagy írás“. Lakatos László kifünö komédiája kedden és pénteken, a példátlan népszerű „Ki babája vagyok én“ hétfőn és csütörtökön kerül színpadra, míg szerdán ünnepli a színház Szenes Béla elragadóan mulatságos „Olasz asszony“-ának 50-ik előadását.

* Nézzé meg a hirdetőszlopokon a Városi Színház hely-árait.

* „Az álom“ 25-üdször szerdán kerül színpadra a Magyar Színházban. Fazekas Imre diadalmos drámája, amely aránytalanul rövid idő alatt ért első jubileumához, ezen a héten, csütörtök kivételével, minden este szerepel a műsorban. Csütörtök este és vasárnap délután Drégely és Liptai népszerű bohózatát, „A vörös ember“-t játsszák.

VI, Róvay-u. 18 KIS KOMÉDIA Telefon: 14-22
AZ ÚJ FEBRUÁRI MŰSOR. ROTI, STEINHARDT, WINDHOPP, TÜRK stb. fölléptével. Kezdeté 8 órakor

* A „Marica grófnő“ 125-üdször pénteken kerül színpadra a Király-Színházban. Az ötszörös jubileumot táblás házak szakadatlan sorozatával érte el a világhírű Kálmán-operett, amely a ritka jubileumon túl is diadalmasan folytatja pályafutását a Király-Színházban.

* Slezák Leó két este vendégszerepel a Városi Színházban.

* Bajor Gizi konferál az Ujságkladók matináján, amely az egyesület üzevgy- és arvaalajpa javára március 22-én, vasárnap délelőtt 10 órakor lesz a Király-Színházban. A főváros közönségének kedvencei, elismert művésznők és művészek, szinte valamennyien föllépnek, úgy, hogy a matiné, mint minden évben, úgy az idén is a szezon legnagyobb sikerű művész eseményének ígérkezik. Jegyek előjegyezhetők az egyesület Otthonában délután 5-8 között (Erzsébet-körut 49. sz. Telefon 119-37, József 56-63.)

A legnagyobb párisi siker!

Menyasszonyi fátyol

(La fleur d'oranger)

Birabeau és Dolley vigjátéka

a Renaissance Színházban

Somlay Arthur
Bérczy Ernő
Harsányi Rezső
Bóth Klári
Jankovich Magda

Francia
parfömök
legolsóbb árakban
Kosztelitz
V. Dorottya-utca 12. Tel. 188-59

STOEWER
az írógépek királya
Kérjen ajánlatot a vezér-képviseletől: V. Vilmos császár-ut 60. Telefon 48-65

Apolló Színház
a februári új műsor és
90-edszer
A homokzsák

BRILLIÁNSOKAT
Székely Emil Király 51
gyöngyöket, régiségeket bárkinél drágábban vessz. Tel.: J. 103-35 (Teréz-templ., szomb.)

Perzsaszőnyegek
olcsó árusítása
Valódi perzsa összekötő 1,750.000
Valódi Siráz diványtakaró 7,500.000
Valódi perzsa ebédlőszőnyeg . . . 16,000.000
Nyírott, Axmiszter, Argaman és
egyéb szőnyegek igen jutányosan
Schillinger Béla Budapest VI, Teréz-körut 15
Alapítva 1907

Föllebbezés

— Irta Lengyel Menyhért —

A múlt hét egy estjén bent voltam a Renaissance-Színházban. Ifjabb Gaal Mózes „Az idegen” című színművét játszották. Ötödször. Utoljára.

A nézőtér a vesztett csatatér dult képét mutatá. Gyér hallgatóság. Csönd. Fönt a színpadon a művészek dolgoztak — lent a nézőtér olyan volt, mint egy népesebb házi próbán —, a színházhoz tartozók figyelték komolyan a munkát. Amint ismeretes, a darab megbukott, olyan rossz kritikája volt, amelyre nem is emlékszem. Vagyis — ha jól visszagondolok, olvastam ár egyszer ilyen kritikát — régen. A „Proféta” című darabomról. (Ugyan ki emlékszik rá?)

Elcinte csak egy fölvonást szándékoztam végignézni „Az idegen” című színdarabról, — de azután végig ottmaradtam. Én nem tartom magam csálhatatlannak s én tudom, hogy a vélemények különbözők (ez az egész élet egyik alaptétele) és én nem hiszek a színház körüli maffiákban, abban, hogy a kritikusok „összebeszéltek” és tudom, hogy éppen a legjobbkiszemű és különben jóindulatú kritikusok bántották a legjobban a darabot, — de mégis csöndesen megjegyeztem, hogy ami ifjabb Gaal Mózesrel és a darabjával történt, az az utolsó éveknek legnagyobb színházi „justizmord”-ja.

Elsősorban: akinek füle van, az az első mondatból az utolsóig kell, hogy érezze, hogy ezt a

darabot egy jó író írta. Nem mintha én nem tartanám — a színpadon — épp oly kvalitásnak a színpadi elképzelést, a cselekmény kialakítását, vezetését, a technikát, szóval a primér drámairói képességeket, mint a dialógus finomságát. No de hát, amikor a dudogók, az írástudatlanok, az untelegyensek, a nivótlatok jelest kapnak, akkor ifjabb Gaal Mózesrel, a jó íróval nem lehet szekundában marasztalni.

Másodsorban: edgre egy író, akinek mondanivalója van. Akinek világnézete van. Aki akar valamit. Csodálatos, hogy ezt a mondanivalót épp azok találták primitívnek, túl egyszerűnek, túl naivnak, — akik máskor észre sem veszik a teljes ürességet és tartalmatlanságot, ami a színházi esték nagyrésze után visszamarad. És valóban, olyan túl egyszerű az a tétel, amit ifjabb Gaal Mózes demonstrál a hőseiben, aki a primitív kultúrából jön Párisba, a tény, a tudás, az értelem, az elgondolás, a filozófia központjába s egy női lelken keresztül ahhoz a rettenetes eredményhez jut, a mai európai álkultúrának azt a csődjét látja, amit egyetlen mondatban oly pregnánsan fejez ki: „nem vagytok méltók a könyveitekre”. A hely tulkeves ahhoz, hogy mindazt leírjam, ami gondolatot a darab föllármázott bennem. És ez olyan gyakran történik velünk a színházban?

Hogy itt-ott elhibázott — kevésbé plasztikus — tulsokat beszélő — unalmas is talán — mit tesz az? Hol a tökéletes színdarab? (Talán csak egy van az egész világirodalomban, szerintem Hauptmann „A bunda” című darabja). Érdekes a meséje, ragyogó jelenetei vannak,

s intelligens. (S valami mondanivalója van!)

Es egy fiatal író első darabja! Nem, kedves kollégám, itt nem az író bukott meg. Hogy lehet ilyen kegyetlenül, ilyen lenézően, ilyen lesajnálkozva bánni egy jó író első munkájával, hogy szabad így ártani, nem egy darabnak, mert a bukáson hamar tulmegy az idő — hanem egy karriernek, hogy szabad így sebezni — igazságtalanul!

Tudjátok, mi az: első darab. Mennyi munka, elgondolás, remény. És hetek fáradságos színpadi munkája, egy nagy művész (Somlay) teljes tehetségének latbavetésével. És ha másért nem, azért, ahogy ő megkonstruálta ezt az alakot, a páthosztalan páthosznak, a magas szellemiségnek, az emberi jósnak ezért a ragyogó ábrázolásáért siker járt volna ki a darabnak!

Az élet kegyetlen s nem a munka számít, sokszor nem is a tehetség, hanem csak az eredmények. De az az eredmény, ami végső soron „Az idegen” című színdarabról kijön — az számtalán és nem érdemelte ezt az elliprást.

Mikor vetjük már le a vérengző német kritika rosszaga alsóruhát?

Nem a darab bukott meg, nem is az előadás, Somlay ragyogó. (És nem ő tévedett az ítéletében, amikor a darabhoz hozzáadta minden erejét.) És Holló kisasszony tehetséges. Kétségtelenül. (Először volt színpadon!) Hanem egy gonosz kobold végigzongorázott a szerencsétlen főpróbán és rosszra stimelte a hangulatot.

Az ötödik — utolsó — előadás kevés közönsége megilletődve figyelt s lelkesen tapsolt.

FENYVES DEZSÓ RT

Valancien-csipke

csak a Calvin-téri áruházunkban

1.000_K

Delén

kitűnően mosható divatszínben

13.500_KHímzett grenadin
Divat creppon és flanel
Fehér azsur függönykelme
Ingzeffir és kreton16.500_K

Gyapjuszövetosztály:

Kitűnő használati öltönykelmék	85.000
Divatmintás öltönykelmék ...	120.250
Eredeti angol öltönykelmék ..	135.000
Raglánkelmék	157.250
Gabardin női ruhakelmék....	48.000
Gyapju seviot, duplaszéles	89.730
Kombinált öltönykellékesomag	175.000
(tartalmaz egy öltönyhöz szükséges belésanyagokat)	
Eredeti angol öltöny, raglán, női kosztüm és francia ruhakelmékben gazdag választék	

Konfekcióosztály:

(Csak Calvin-téri áruházunkban)

Koverkó kabát, legujabb fazon	786.300
Angol Homespun kabát, tavaszi újdonság	823.300
Divatesikós aljak	89.700
Trikózsemp, mifelyemből, minden színben	157.250
Fehér opalbluzok, legujabb fazonokban ..	125.000
Legujabb angol és francia modellek nagy választékban megérkeztek	

Selyemosztály:

Csikos mőselyem, újdonság, báli színekben, 80 cm szél.	59.200
Tiszta selyem, 85 cm széles, minden színben	74.000
Liberty-selyem ruhára, minden színben ..	86.950
Crepe de Chine, nehéz minőségű ...	128.000
Selyem-marocain, legdivatosabb minták	133.200
Estélyi ruhaseselymekben óriási választék	

Vászonosztály:

Fenyves mosott siffon és pamut-vászon ..	17.000
Bőrerős angin	21.000
Kitűnő alsónadrággöpper	25.000
Batisztsiffon, 83 cm széles	24.980
Batisztsiffon, 130 cm széles	38.850
Pamut lepedővászon, 150 cm széles	45.350
Pamut paplanlepedővászon 180 cm széles	53.650
Lenvászon törülköző	19.450
Flanell portörölő	13.800
Pohártörölő	14.800
Kávészak, damaszt, 6 személyes	146.150

Kötött- és szövöttáruosztály:

(Csak Calvin-téri áruházunkban)

Női harisnyák, minden színben	9.250
Kitűnő női harisnyák dupla talp- és sarokkal minden színben ..	23.000
Fátyol női harisnyák, minden színben ..	37.000
Férfizoknik, tartós minőség ..	7.600
Férfizokni, flór kitűnő minőség ...	23.000
Férfi svédkeztü	25.900
Női svédkeztü, selyem kivarrással	26.800
Női gyapjumellény, minden színben	170.000
Női kötöttkabát, tiszta gyapju	242.000

Női fehérneműosztály:

(Csak Calvin-téri áruházunkban)

Női batisztszsebkező azsural	8.000
Női nappali ing, azsural ...	36.000
Női nadrág, azsural	36.000
Női hálóing, azsural	79.550
Ing és nadrág batisztkészlet, hímözve	100.000
Batiszt szoknyakombiné, kézi azsural	90.600
Pamutvászon párnahuzat	71.830
Pamutvászon paplanhuzat	196.100
Színes paplan, kitűnő minőségű ...	215.000

Különleges fehérneműekben és babakelengyékben nagy választék

Férfifehérneműosztály:

(Csak Calvin-téri áruházunkban)

Színes nappali ing, két külön gallérral	74.000
Flanell sport férfing két gallérral	85.000
Pikémellü ing, fehér	92.500
Kitűnő hosszú hálóing	103.600
Hosszu alsónadrág, köpperből	64.750
Rövid alsónadrág, kitűnő minőség ..	31.500
Pyjama öltönyök, nagy választékban	214.600

2, 2/3, 3 és 4 méteres szövet-, selyem- és mosó-

maradékok

példátlan olcsón

Mintákat

kivánságra készséggel küldünk

MOZI

Ifjabb Intim a moziban

Maga ne tudná, Intim loán

mi az a nagy forgalom az utóbbi napokban a Star-film-gyárnál?

Geiger vezérigazgatót valóságos ostrom alá vették a dramaturgjelöltek. Amióta megvették a Corvin-Színházat, mindenki a Starra akar dramaturg lenni. S ami a legérdekesebb: a jelöltek közt két ismert színpadi író is van.

Ott hagynák a film kedvéért a színpadot?

Nem a film kedvéért: inkább a kereseti lehetőségért. Hossz világi jár minden vendű és rangu íróra, művészre. Eggyébként, ha néha sötétbe a Váci-utcai korzón, most megkérdezték volna, hogy valóban Petróvich Szeretiszka volt-e az a keresu flu, akik a barba drámai színésznővel látoft pnteken sétálni?

Olyan szenzáció magának, loán, hogy Petróvich hazajött Párisból?

Nem ő a szenzáció, hanem az az érdekes letelezés, amelyet magával hozott. Hetek óta tele vannak a világ összes lapjai azzal, hogy Gloria Swanson, a népszerű filmprimadonnát de la Fallaise márki feleségül vette. Itt, ez a márki nem durgazdag, nem dalids, csupán csak márki és francia állampolgár. S a szép Swansonnak az kellett, hogy francia állampolgár felesége legyen; más-kép nem térhet vissza Amerikába, ahol tízenegynapi

elzárás vár rá alkohollátalom elleni kikötés miatt. A márkiira szüksége volt — és mivel a márki szegény, mint a templom egere, öt ezer dollár hozományért vállalkozott a férj szerepe...

Pikáns!

Valóban. Egyik jobb elsőbeles moziban láttam a „Colette” nevű filmet, amelyet — pikánsnak hírdetnek. Pikantéria ugyan nincs benne, inkább bosszantó a győzge film döcögő, ötletelen fölírataival...

Harry Pieltől nincs mandanivalója?

E héten csufolt házakkal megy egy filmje... ez még csak megérdemli, hogy megnézzék, bár szerény véleményem szerint Pieltnek annyi köze van a filmművészethez, mint Nick Carternek az — irodalomhoz. Hanem egy másik Pielt-film, a két évvel ezelőtt készült „A titokzatos Mr. Senkő”... nahát, én láttam, de még is fogadtam, hogy engem Harry Piellel többet ne csinálnak moziba! De azt hiszem, ezzel a filmmel még — Mr. Senkő sem...

A két slágere?

A Filmklub valószínűleg a bejárat Renaissance-Klub helyiségeibe költözik át. Így azután egész Európában Budapesten lesz a legjobb és a legelőkelőbb filmklub. Nincs tovább!

Egy berlini orvosprofesszor könyvet írt a szerelmi szélsőségekről és a garzon lányokról, akik már a mozivásznon is megjelentek

A napokban érkezett Budapestre Frank Still, berlini orvosprofesszor, akinek „A szélsőséges szerelmek a művészetekben” című könyve pár héttel ezelőtt jelent meg a német könyvpiacra. A Reggel munkatársának alkalma volt a fiatal professzorral beszélgetnie. Frank Still, aki új munkájához adatgyűjtés céljából most Törökországba utazik, néhány érdekes dolgot mondott az úgynevezett szerelmi szocializmusról, amely szerinte az irodalomban, a pikturában, a színpadon, a mozi vásznán is egyre nagyobb helyet foglal el.

Uj munkában — mondja — nagyon részletesen foglalkozom azokkal a regényírókkal és színpadi írókkal, akik meglátták a mai társadalomban azt a szélsőséges áramlatot, amelynek hatása alól a szerelm sem vonhatta ki magát. A féktelen szabadságvágy, amely a legújabb államban forradalomban, kommunizmusban tombolta ki magát, jelentkezett az emberi érzelmben és lélekben, a magánéletben is. Az első író, aki legelősebben látta meg a szerelm átalakulását a háborus idő után, tudvalevően Victor Margueritte, a „La Garçon” világhíres szerzője. Ő fedezte föl ezt a leánytípust, hogy azután regénye után más írók, más művészek is bátrán merjék papírra, vászonra vinni azt a szerelmi forradalmat, amely érzéseket, karaktereket formált át és amelynek melegágyai a nagyvárosok nyugtalan, lüktető élete.

Az új szerelmi típus problémáinak az irodalommal mozival szemben a színház nyitotta meg legnehezebben kapuit. A színház

meglehetősen konzervatív — a film azonban nem sokkal idősebb, mint az a leánytípus, amely a maga meglepő életével magára vonta a figyelmet. Csakhamar megfilmesítették Margueritte regényét is, amely talán a regény-nél is általánosabb érdeklődést mutatott. Ugye. Önöknel is játszották a filmet, itt Pesten?

Elmondom Frank Stillnek, hogy nálunk a cenzura betiltotta a filmet.

Ha Önöknél ilyen szigorú a filmcenzura — mondja —, akkor lehet, hogy betiltják a többi hasonló témájú filmet is. Pedig van belőlük jónéhány! Könyvemben hosszabb fejezetet szenteltem egy nagyon érdekes svéd Svenska-filmnek, amely „Garçon lányok élete” címen jelent meg. Nem hinné senkisé, hogy a film nem Párisban készült, annyira párisi a témája és annyira hasonló hősnője, Margueritte „Lerbier kisasszony”-ára. A film főszereplője, Tora Teje nagyon jó ismerősöm: orvos akart lenni ez a szép színésznő és egy évig a berlini egyetemre járt. A garçon lány alakját lenyűgöző realizmussal alakítja és annyira igaz, ugy a teli szerepét, hogy erről külön — tanulmányt lehetne írni.

Frank Stilllel még hosszasan elbeszélgettünk a szerelmi szélsőségek problémáiról. Egyébként, amint értesülünk, a stockholmi Svenska-gyár „Garçon lányok élete” című filmjét a pesti cenzura engedélyezte. A film előadásának legfőbb pikantériája, amint halljuk, az, hogy lepergetését Ujhelyi Nándor író előadása fogja bevezetni egyik elsőhetes moziban. (V. a.)

Elinor Glyn leghíresebb regénye filmen

Gabrielle de Gravonne nevét jól megjegyezte a magyar közönség is. De ez természetesen, hiszen a „Széplődő leány” és a „Féltékeny” főszereplőjéről van szó, akiknek ez a két alakítása igazán az élmény erejével ható, feledhetetlen emléke marad minden ország mozilátogató publikumának.

A hivatkozott két nagyszerű film kreatása után most új szerepben lép Gabrielle de Gravonne a magyar közönség elé. Az „Eltelt lakodalm” című filmje az, amely nehéz és súlyos helyzetekből a derű napfényére is elcsapong és amelyben ez a csodálatos tehetségű filmprimadonna bámulatosan nagyszerű alakítást produkál.

Gabrielle de Gravonne új alakítása mellett Elinor Glyn híres regényének, a „Három hét”-nek filmesítéséről is beszámolhatunk. Az izgalmasan érdekes szerelmi történet a filmen valósággal megeleveníti a regény holt betűit a művészet teremő erejével.

Két ilyen filmesemény együttes bemutatója természetesen innapi keretet adott az előadás-nak. A Kamara előkelő premierközönséget gyakran ragadták lápsra a filmek bravuros és nagyszerű jelenetei, amelyek el nem muló emlékekkel gazdagították a publikumot.

A filmrendező, aki hipnotizálta a primadonnáját

A férfember első és örök ideálja: az anya, aki gyöngőben hallik a gyermeke fölé, — aki megkönnyezi a vétkesek és megbocsájta a bűnöket. Az anya, aki szent és fehér, tiszta és örök vágy, — aki elrogtatás és elomló szeretet, amely örül és vérzik, kacag és aggodalmaskodik. — az anya, aki hős és szelid mártír és feljuthetetlen simogatás.

A felsorolt függvények első szerelme mindig ez az anya-ideál, mindig ez a szent és örömteljes tisztaság. És ebben találjuk meg Lillian Gish színeszt nagyságát. Ahol megfogott, amikor csak előbünk állt: ez az örök és kiirhatatlan ideál őt testet, mindannyiunk megőrdő-benésel teljes örömére. A fölött bügyermek által elő-szor vágyott anya-ideál mintegy fényes glória fona körül felejtethetetlen alakját és varázsos egyéniségét.

Lillian Gish filmjeit eddig kizárólag Griffith rendezte. Volt idő, amikor az a hír kapott szárnyra, hogy a világhírű mozirendező hip-

notizálta a törékeny testű-lelkű ifjú leányt és... a látszólagos szerelm is ennek a lelketlen hipnotikus eljárásnak a következménye.

Lillian Gish most aztán a hipnotikus hatástól föl szabadult, ideálján számítható egyénisége durgazdag pompájában mutatkozik be „A fehér apaca” című monumentális filmalakításban. A filmfölvételek Olaszországban, a kék ragyogás napfényes hazájában készültek, közel a Vezuvhoz, amelynek sötét és félelmetes méhe mintegy az emberi indulatok és gonoszság végtelen skálája és legyőzhetetlen erjét példázza Lillian Gish, a törékeny jóság mellett.

Lillian Gishnek ezt a filmjét Henry King rendezte és „A fehér apaca” az a film, amely élmény és lázas igaz-lom és gyönyörűen emberi megközelés. A pompás Orión-világatrakelőt jövő héttől a Corvin Színház mutatja be.

Mivel vádolták Ramon Novarro-t?

Ramon Novarro férfias szépsége a magyar főváros hölgyközönsége körében is nagy népszerűségnek örvend. És méltán. Hiszen Ramon Novarro szépsége mellett kiváló művész is, olyan művész, aki a szépség nélkül is nagyszerűen érvényesülne.

Sokan, trívvel köréből azt a hírt terjesztették el a népszerű és szép filmsztárvól, hogy csak az arc olyan, amelynek látszik, alakjának férfias szépségét azonban már kizárólag a szabóművészet remekelésének köszönhető. A szabóművészet ugyanis — a pletyka szerint — végsőkéig igénybeveszi Ramon Novarro, hogy — testének aránytalanságait és koregosságát elleplezze.

Nos, Ramon Novarro nagyszerűen megfelelt erre a durva és hazug rágalomra. Filmet íratott magának, amelyben — meztelen testtel kell játszania. Hadd lássa mindenké, mennyire légből kapott hazugság az, amivel vádalmasták!

És csakugyan: a „Molauri” („A tengerek faunja”) című filmben már így lép hódoló elő, meztelen testtel, férfias szépségének teljes pompájában, — épp úgy, mint partnere: Alice Terry. Az izgalmas meséjű és nagyhatású filmet Rex Ingram rendezte, a „Scaramouche” világhírű rendezője.

A nagyszerű Művészfilmet pénteken a Royal-Apolló és az Uránia mutatja be.

Elemek, indulatok és emberek halálos harca

Öt ember, akik már mindannyian váléptek az élet végetes és tragédiás útjára. Öt ember-példány, — jó és nemes; kacér bestia; gonosz intrikus; állati ösztönember; és végül: a leány, akinek szive, hite, lelke, tisztasága, az erkölcsi törvények örök érvényesülésének szinte szimbóluma.

Öt ember találkozik és ez a találkozás egyben a lelkek összeütközése és kapcsolódása, — ugyancsak a természet változhatatlan törvényei szerint.

Mester kezében, megfelelő milióirazzal, megfelelően színszerű beállításával az egész társadalom ez az öt nagyszerűen megkonstruált ember-típus.

Amint hogy nem is más „A zabhatag hőse”. A színpad így jelzi a műfajt: „Egyszerű emberek rendkívüli története”. A krónikás azt mondja: ennél is több, mert az élet maga. Amíg a gyönyörű filmet nézzük, szinte elfeledkezünk a dolgok színpunderűségéről. Egyszerűen, természetesen folyik az izgalmasan érdekes és lebilincselően nagyhatású mese, úgy, ahogy a szereplők egyénisége megkívánja. „Nem is lehet másként!” mondja a néző, aki a szereplő embertípusokat figyelmes vizsgálata alá veszi. Amint hogy valóban nem történetet másként. Sorsesepek, nagy küzdelmek, tragédiák kavargása közben emelkedik aztán ki a két arra érdemes ember a zabhatag árjából — a boldog életre, az örömök verőfényére. Főlemelő, engesztelő érzés tölti el az embert, nagy meg-békélés, öröms megnyugvás. És ez az, ami felejtethetetlen élményvé teszi a Métro-gyár tavaly ősszel befejezett nagy filmjének bemutatását.

A szereplők? Barbara la Marr, aki szépségének teljes pompáját bontakoztatja ki; John Bowers, az új és nagy-szerű filmszínész; Lon Chaney, a „Notre-Dame-i toronyör” csodálatreméltó émszereplője; Elmo Lincoln, a „Fehők asszonya” nagy sikert aratott hőse és — Blanche Sweet, aki szép, nemes és finom, mint a szerepe. A film, amely az amerikai Métro-gyár remeke, 20-an kerül bemutatásra a Capitol Film-palotában és a Mozgókép-Othoban. Kísérőműsor a „Férfihűség” című nagyhatású társadalmi dráma.

Egy nő, aki rabságában tartja a férfiakat

Barbara la Marr esábitó, érzéki szépsége külön nőtípust jelöl. Típusát a démoninak, a kagyetlennek, a szeszélyesnek, a — „Nőstény-ség-tán”-nak! Annak a nőnek, akitől nincs szabadulás, aki boldog kárhozatba dobja és meg-öröli a férfit, akit végzete közelébe hozott.

Persze, van nő, akinek kezétől a pusztulás is gyönyör: akinek száján elégni igazabb öröm és boldogság, mint az egyhangú élet egyszerű örömeibe beletespedni.

Barbara la Marr a „Nőstény-tán” című filmjében, amelynél ragyogóbb szerepet nem játszott még ez a kivé-teles tehetségű és egyéniségű filmprimadonna, azt bizonyítja be, hogy a nőnek ez a típusa is résztvesz a teremő, az alkotás munkájában. Résztvesz, részese és — királynője annak is!

A nagyhatású Orion-slágerefilmnek e héten volt a bemutatója: előadás előtt Sárosvy Mihály operacénes énekelt nagyon szépen és a ragyogó műsört, amelyet a Corvin-Színház mutatott be, kiegészítette a „Hazug delibábok” című hatásos és szép társadalmi dráma.

„A valóperes hölgyek” filmje és Hayakava új szerepe

In flagranti... pikáns és kellemetlen szó ez mindkét-nemű ifjuság számára. Főként kellemetlen annak, akit in flagranti érnek valamely kellemes pasztorórán. Ilyenkor bolraany következnek és valóper és dráma, — vagy a dolgoknak vigjátéki fordulata.

Az az „In flagranti”, amelyről itt szólunk, a valóperős hölgyek filmje és tele van édes pikantériákkal, kellemes fordulatokkal, köny-fakasztó módon kacagtató visszás jelenetekkel. Egyike a legsikerültebb vigjátékprodukciók-nak, a filmgyártás terén.

A másik film: Sessua Hayakavának, „A csata” diadal-mas főszereplőjének filmje. Sessua Hayakava tudva levően japán ember; a fölkelő nap országának fia. Most egy japán legényember történetét mutatja be az „Egy japán legény” című filmében.

Japán levegője, élete pedig tele van titokzatos csodák-kal, színnel, illattal. Elég, ha a „Pillangókisasszony” megható történetére gondolunk... és már látjuk, látunk kell az „Egy japán legény” című film szenzációt jelentő újdonságait.

A két nagyhatású filmet egy műsor keretében a múlt héten mutatta be a Capitol Film-palota, amely költséget és fáradságot nem kímélve, a legszenzációsabb filmudon-ságokat mutatja be. Igaz, hogy ennek köszönhető gyors népszerűsége és feltétlen hitele.

Advertisement for Dorothy Vernon at Royal Apolló Omnia + Corso. Text includes: Zsufolt házak Mary Pickford: Dorothy Vernon (A két szomszédvár) ROYAL APOLLÓ OMNIA + CORSO előadásain Előadások: ROYAL APOLLÓ: 1/6, 1/8, 1/10 OMNIA: 1/5, 1/7, 8 és 10 CORSO: 4, 1/6, 1/8 és 1/10 PROJECTOGRAPH-FILM

Advertisement for „PYRAMIS” featuring Magyar Földbirtokosok és Földberlők Kereskedelmi Részvénytársasága. Text includes: BUDAPEST, VI. KERULET, TEREZ-KÖRUT 26/D. SZ. Gabona-, vetőmag-, műtrágya-, gyapju-, mű-szaki-, mezőgazdasági gép- és bankosztály

VASÁRNAPI SPORT

Bécsi professzionisták győztek Budapesten

Vienna—FTC 2:0 (0:0) — Meglepetések a hajnoki mérkőzéseken

(A Reggel munkatársától.) A hivatalos futballszézon vasárnap kezdődött. Tíz elsőosztályú egyesületünk bajnoki mérkőzést játszott, míg vezető klubjaink, az MTK és az FTC barátságos mérkőzésben szerepeltek. Az MTK Kelet-magyarország bajnokcsapatát, a DVSC-t látta vendégül, míg az FTC a bécsi Viennával próbált megküzdeni. Bár a ferencvárosiak mindvégig méltó ellenfeleik voltak a bécsi „nem-amatőrök”-nek,

sivár, lélek nélküli játékban mégis vereséget szenvedtek, mert mindjárt a küzdelem elején elvesztették dirigensüket, a kiváló Patakyt, akit a bécsiek egyszerűen lerugtak.

A kék-fehérek fölényesen győztek a debreceniek fölött. A bajnokságban a Vasas-Zugló, a Törekvés—BEAC és a másodosztályban az EMTK—„33” FC-ecsek nagy meglepetéssel végződtek.

Vienna—FTC 2:0 (0:0). (Üllői-út. — 15.000 néző. — Biró: Iváncsics Mihály.) Rögtön a ferencvárosiak támadnak és már a 6. percben Steiner erős támadását csak nehezen szerelik le a bécsiek. Pár perc múlva Potya erős lövése megy a kapu mellé. A 15. percben Ludwig faultolja Kohutot; Blum lövése azonban célt téveszt. Váltakozó támadások következnek ezután, amelyek legfőbbje off side-on akad meg. A 22. percben egy Vienna ellen megítélt szabadrúgást Fuhrmann nagy erővel vág a kapura, de Ostricsék szerencsésen kifogja a veszedelemes labdát. Nemsokára Kohut erős lövést Ostricsék csak kiütéssel tudja ártalmatlanná tenni. A labda Pataky elé esik,

a lövés pillanatában azonban Graf úgy lerugja a kitűnő centert, hogy az kénytelen kiállni.

Helyét Kelemen foglalja el. A féldíó végéig az FTC fölényben van.

A mérkőzés második felében Kelemen helyett Héger játszik. A ferencvárosi csatárok támadásait Stecsovits sorra elrontja. Takats I. faultol. A szabadrúgást Hungler II. kornerre fejele. Szeidl kornerét Gschweidl védtelenül befeljele. 1:0. FTC-főlény ellenére Fischer előretér, beadja a labdát Rybának, aki 10 méterről helyezte gólt.

MTK—DVSC 2:0 (2:0). (Üllői-út. — Biró: Juhász Attila dr.) Mindvégig MTK-főlény. A 8. percben Senkey II. kornerét Opatá belövi. 1:0. Rövid mezőnyjátékban a debreceni csatárok alulmaradnak és már a 17. percben Senkey II. beadásából Opatá a második goalt fejele be. 2:0. Ezután a bajnokcsapat „leáll”, de a debreceniek ezt nem tudják kihasználni. — A második féldíóben a vidékiek erőteljesen támadnak és a 14. percben Szolárszky erős lövését Kropacsék nehezen menti. Ezután unalmas mezőnyjáték következik. A 28. percben Orth fejese kapufának vágódik. MTK-főlényrel ért véget a mérkőzés, amelyben Orth briliáns technikájával, pazar trükkjeivel, Farkas debreceni kapus pedig bámulatos védéscivil ragadta el a közönséget.

UTE—VAC 3:0 (1:0). (Stadion. — Biró: Hertzka Pál.) Az újpestiek Pribojjal és Paulusszal megerősödvé, a vívók pedig Lébi nélkül állottak ki. Az UTE határozott fölényben volt. Csatárai gólképesek voltak, védelme pedig — különösen a Fogl-gát — briliánsan működött. A vezető gólt a 42. percben Jeszmas passzából Priboj lötte. 1:0. — A II. féldíóben az UTE főlényé még jobban kidomborodik. Priboj, Jeszmas és Csontos bombáit Fischer komoly bravúrral teszi ártalmatlanná. Végre a 12. percben Csontos révén Jeszmas a második gólt vágja be. 2:0. A 28. percben pedig Priboj beadását Jeszmas értékesíti. 3:0. A mérkőzés végén a VAC lendületbe jött, de gólt elérni nem tudott.

Vasas—Zugló 0:0. (Hungária-út. — Biró: Bosnyákovits Károly.) Az első féldíóben a Vasasok szemmel látható fölényben voltak a kitűnő zuglóiak fölött. Nyerges több veszélyes lövést bravúrosan tett ártalmatlanná. — A második féldíó 6. percben Takács közvetlen közelről Nyerges kezébe lötte a labdát. Nemsokára Neumayer veszélyes labdáját Kutrucz nehezen védte. A meg-megújuló Vasas-támadások elen a Zugló ugy védekezett, hogy beálltak a kapuba és így sikerült gólnélküli eldöntetlen eredményt kicsikarniuk.

NSC—KAC 2:0 (0:0). (Hungária-út. — Biró: Szeiff Aladár.) Egyenlő ellenfelek küzdelmében a nemzetiek kerekedtek fölül. A 25. percben Övedy kapufát lött. — A II. féldíó 10. percben Spitz megszerzi a vezetést. A KAC lelkes ellentámadásait az NSC védelme sikeresen leszereli. A mérkőzés utolsó gólját László—Spitz összejátéka után Rémy II. 18 méterről védtelenül belötte. A KAC ezután sikertelenül próbálta az eredményt szépíteni.

Törekvés—BEAC 1:1 (1:0). (Lágymányos. — Biró: Hájós József.) Az első félóra változatos mezőnyjátékkal telt el. A 37. percben Kautzky labdájával Schreiber kicselezi a védelmet és belövi a vezető gólt. Ez az eredmény nem változik meg a féldíó végéig. A második féldíó 4. percben az egyetemisták tüzesen támadnak és a 16. percben Marczinko sikeresen kiegyenlíti. 1:1. Lantos védés közben megsérül és 10 percet kiáll. A mérkőzés végén a bíró Marczinkot feleselés miatt kiállította.

III. ker. TVE—BTC 3:0 (1:0). (Lóversenytér. — Biró: Rotter Lajos.) Általában a budai vívók támadtak többet. A 35. percben Kenyeres lövi az első gólt. 1:0. Horváth I. (BTC) durván rongálja Shwareket és Schwitzert és ezért a bíró kiállítja. Nemsokára követi őt Jalovetzky (BTC) bírósértésért. Az így meggyöngyült piros-fehérek tehetetlenek lesznek. A féldíó 20. percben Grubert (BTC) is kiállítja a bíró egy durva faultjért. A megítélt 11-est azonban Neuhausz a kapu fölé lövi. A 24. percben Dröszler—Kenyeres összejátékából többi újabb gólt 2:0. A 30. percben Shwarek háromra szaporítja a gólok számát.

A Harminchármasok vereséget szenvedtek. (Másodosztályú bajnokság.) Ekszerészek—KTE 2:0. KAOE—ETC 4:1. UMTE—FövTK 2:0. Husos—Postás 0:0. MAC—BAK 1:1. TTC—UTSE 3:1. EMTK—„33” FC 1:0! Nagy meglepetés.

Véres boxviadal a régi képviselőházban

(A Reggel tudósítójától.) A régi képviselőház sok tiszteletet látott üléstermében vasárnap a Kispesti Atlétikai Club junior boxversenyének döntő küzdelme kevésszámú, de annál verszomjasabb közönség előtt folyt le. Ez és a közönség, sajtóságos módon, sohasem a gyöngömbnek, hanem az erősebbnek drukkolt.

— Beregi! Csak a fejt! Vágj bele! Ne sajnáld! Üsd le! — ehhez hasonló kiáltások a ringben küzdő fiatal és természetesen kevés technikájú versenyzőket valóságos fölláztatották és szívalom módjára csapkodtak maguk körül, ezért tiltott ütések garmadával fordultak elő. Folyt is a vér és a lelkes boxrajongók kielégülten távoztak. Az utcan aztán egymásnak mutogatták, hogyan kell egy jó „szvinget” lemenni, vagy az alkapot eltörni. A gyanutlan járókelők értelmetlenül nézték őket.

Részletes eredmény:

I. Légsúlyban: 1. Benzó (TTC). 2. Schmidt (Spárta). 3. Szilágyi (KAC). — II. Bantamsúlyban: 1. Hirsch (Spárta). 2. Tóth (Spárta). 3. Montányi (Spárta). — III. Pehelysúlyban: 1. Varga (III. ker. TVE). 2. Balázs (TTC). 3. Stadner (BTK). — IV. Könyvsúlyban: 1. Miklós (TTC). 2. Barnosevitz (TTC). 3. Melbeck (III. ker.). — V. Welter-súlyban: 1. Csizsár (BTK). 2. Horváth (KAC). 3. Klein (TTC). — VI. Középsúlyban: 1. Ehrenwald (MTK). 2. Zsemba (TTC).

Kihívások mérkőzések: Beregi (TTC) győz Kocsis (MAV) ellen. — Gelb (NSC) győz ifj. Bokody (KAC) ellen. — Hutterer (KAC) győz Szakács (MAV) ellen. — Frank (TTC) győz Bokody (KAC) ellen és végül Czigány (III. ker.) győz Slezák (KAC) ellen. (G. L.)

Bécsiek győztek a műkorcsolyázás világbajnokságában

(A Reggel bécsi tudósítójának telefonjelentése.) A műkorcsolyázás világbajnokságának döntő küzdelmei vasárnap hatalmas közönség előtt folytak le az Engelmann-pályán.

Az egész vonalon a bécsiek győztek.

Részletes eredmény:

Férfi egyes műkorcsolyázó világbajnokság: Győztes: W. Böckl (Wiener EV) 377,6 ponttal. 2. F. Kachler (WEV) 372,4 p. 3. Beisecker dr. (Coitage EV) 356,85 p. — Vegyes páros műkorcsolyázó világbajnokság: Győztes: Jarossné Szabó Herma—L. Wrede (WEV) 11,3 p. 2. André Jolie—Pierre Broume (Franciaország) 10,95 p. 3. Lilly Scholtz—O. Kaiser (Engelmann-pályán).

Dunay András az első országos junior törverseny győztese

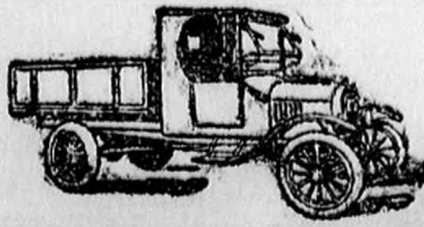
(A Reggel tudósítójától.) Az első országos junior törverseny a BBTE kitűnő rendezésében, 21 kvalifikációs törvívónk részvételével, előkelő és szakértő közönség előtt folyt le a szombat és vasárnap az Attila-utcai tornacsarnokban. Kár, hogy a talantumos Petschauer Attila (NVC), a MAFC-verseny hőse nem indult. A győztes ifjabb Dunay, a bajnok Dunay Bertalan 18 éves fiával szenzációs küzdelmet vívott volna. A helyezettek közül Gfeller (Tiszti VK) és különösen Upor (NVC) vívtak stílusosan.

Jól sikerült a középiskolások vívóversenye. Az Eötvös (Reáltanoda-utca) főred. kard- és törvívóversenyén 13 intézet összesen 68 vívóval vett részt, akik közül, sajnos, csak alig egy-kettő tudott vívni, azok, akik hivatalos mesterek tanítványai. A tornatanárok által trenirozottak, csekély kivétellel, semmit sem mutattak, ami a régi tornatanárképzés büne. A mezőnyből messze kimagaslott Dobos László (Madách-gymn.—Fodor-isk.) és Rajcsányi László (Eötvös főred., Schlotzer Gáspár tanítv.) Formásan vívott még Stark Andor (Mátyás reálgyimn.), Csinyádi István tanár diákja.

Negyedszázados jubileumot ült a Szegedi Vívó Egyesület

(A Reggel kiküldött tudósítójától.) A magyar vívósport büszkesége, a Szegedi Vívó Egyesület vasárnap ünnepelte 25 éves fennállását, de Armentano Eduardo olasz vívómesternek is bőven kijutott az ünneplésből, aki negyedszázad óta nevelti nagy lelkesedéssel a tehetséges szegedi vívókat.

A jubiláris ünnepség vasárnap délelőtt 11 órakor a városi színházban, vívóakadémiával kezdődött, amelyen a főváros legkiválóbb bajnokvívói pompás asszokát vívtak. Ez alkalommal Schenker Zoltán alezredes a tanítványok nevében babékoszorút adott át Armentano mesternek. Délután a városi házban ünnepi díszközgyűlés volt, amelyen Aigner Károly dr. főispán, Somogyi Szilveszter polgármester és úrgróf Pallavicini György, a vívószövetség elnöke üdvözölték a jubiláló Szegedi Vívó Egyesületet és Armentano mestert. A jubiláris ünnepséget az egyesület helyiségében díszvacsora zárta be.

A FORD-TEHERAUTÓ A LEGGAZDASÁGOSABB!
Ara karosszériával, forgalmi adóval 83 és fél millió korona
A FORD-gyárak autorizált képviselője:

HALTENBERGER VILMOS
Budapest VI, Nagymező-utca 19 Telefon: 66-15

Mit tippelnek az előfogadók az idei lóversenyekre?

Amíg St. Moritzban a befagyott tavon, komoly téli keretekben rendezik az ügetőversenyeket, addig idehaza az enyhe tavaszi időben elfelejtjük, hogy még csak február derekán járunk. Eszre sem vesszük és máris lassan-lassan megindulnak az előfogadások. Még három hét s a versenyestendő csakugyan itt van. Egyelőre csak az ügető.

Március 8-án futják

a Tavaszí-handicapet.

A páréves maltra visszatékintó verseny máris népszerű lett az előfogadásokban. Ez az egyetlen verseny az ügetőn, amelyre a közönség szívesen kót előfogadásokat. A befentesek úgy itélik meg a helyzetet, hogy a verseny Katica, a tavalyi győztes Flóta és a könnyen preparálható Erzerum között fog eldőlni. Katica helyzete a legkedvezőbb. Ellene szól a korai előkészítés nehézsége. Flóta kissé meg van fogva, de nem túlságosan. Korai tavaszi ló és abban az istállóban áll, ahonnan már a versenyestendő kezdetén formát futó közslovak kerülnek ki. Nem esoda, hisz a Pusztaberényi-lovak odahaza a téli időben is fűdött pályán gyakorolhatják magukat. A márciusi ügető után a Lovaregylet veszi át a szót Megyeren. A megnyitó napon (április 2-án) futják

a Pestmegyei-handicapet;

ez olyan magyar Przedwit-féle akar lenni. De korántsem olyan népszerű, mint a bécsi. Nehezen tud fölszivódni a lósport híveinek tudatába. Nem előzi meg nagyobb hullámzás. Az istállók sem nagyon ambicionálják. Mindig akad egy istálló, amelyik komolyan veszi e földadatot. Ez aztán lefogadja a lovát s a többiek a biztosan kitaposott uton utánamennek. A közönség bevérdja az első komoly plönzst s csak aztán fogad. Helyesen teszi, mert hisz a Pestmegyei-handicap-et két éves fennállása óta mindig a nagy favorit nyerte. Több jó lovat emlegetnek már most a versenyre: Utolsót, Székelyvért, Sárghalmat. De minden valószínűség szerint résztvesz benne Fonóka. Ez fogja a topot vinni. A rövid távon a momentán jóformájú lovaknál nem számít a nagy súly. Fonóka megismételheti tavalyi győzelmét.

A két Nyílt handicap

nemigen érdekli a fogadókat. A helyzet képe csak az utolsó pillanatokban fog kialakulni. Az istállók diszpozícióikat maguk sem tudják még most megmondani. Nincs is előfogadó, aki olyan könnyelmű lenne, hogy egy jól kieszt előfogadásba a túlságosan kockázatos két hendikepet is fölvegye. A Háromévesek nyílt-handicap-jének Tamara egyik előfogadóit és biztos indulója, mellette Derengő papíresély, míg a másik nyílt-handicap-ben a turfszakértők Biklenc és Ordasnak adnak esélyt.

Amikor aztán a nyolcanapos megyeri miting lepergett, az Urlovasok veszik birtokba a pályát s az a miting következik, amelynek népszerűsége föltölte all még a Király-díj- és Derby-mitingeken is. Ekkor futják a Rákosi-díjat és Jankovich-emlékversenyt, amelyet még közönségesen mindig csak Nagy Alagi-nak hívnak. A harmadik kreáció az Infortuné-gátverseny. A kettő között törpe esemény.

A Rákosi-díjra

két lovat emlegetnek: Aradot és Lajost. Aradot a gátlovaglás tudományában Gimpl mester kitűnő utódja, Csató fogja lovagolni. Arad igazi klasszis, amelyik két éves korában nagytratótt. Derby-ló volt s olyan istállóban áll, ahol lovakat nem újság Rákosira előkészíteni. Lajos mellett úgrótalantuma és koraisága szól. Bizonyára ez lesz Paxy ezredes nagy anyagából a kiválasztott. Persze, sok függ még a súlyelosztástól s a lovak momentán formájától, ami a verseny napjáig sok komoly számitást hozhat keresztül.

A Jankovich-emlékversenyben

keves ló fog indulni. A verseny kulcsa a gróf Sigray-istálló kezében van. Valószínűen az fog győzni, amelyiket ők fognak véleményezni. Ez valószínűen Ferrario lesz, vagy lehet, hogy Melusine. Ellenfelük Paxy ezredes kiküldöttje, Schabes.

A megyeri kampány után, május 10-én megnyílik az újpesti verseny-pálya. A megnyitó mitingnek az előfogadók szempontjából két nagyobb futama: a Székelyi emlékverseny és a Millennium-díj.

A Székelyi-emlékversenyben

nem kell sokáig keresni a nyerőt. A turftudósok egyhangulag megállapodtak abban, hogy ezt a díjat Katrinca fogja megnyerni. De Katrinca nemcsak ezt a versenyt fogja megnyerni, hanem mindazokat, ahol a paripák világában a gyöngébb nem képviselői mérik össze erejüket. Ha Katrinca netalán mégis csodót mondana, az öszbízalom Sachertorte felé fog fordulni.

A Millennium-díjban

Oktondira esküsznek és egész bizonyosra veszik, hogy a sok dicsséget, de még több csalódást hozott pompás mán a Derbykért ezzel fogja istállóját kárpótolni. Indul-e, végig állja-e a távot, nyer-e Oktond? Ki tudná ezt három hónappal a verseny lefutása előtt megmondani? Ha Oktondi ellenfeleit keressük, az idősebbek sorában Mutatóra gondolunk, de az sínes kizárva, hogy a nagy díjat a ritka jó Derby-évjárat viszi haza és Ingram hajszányai pontossággal megismétli papája: Rascal karrierjét. Juliusban futják

a Magyar Derby-t.

Ez a dátum a messze kalandozó sportsmanek életében az első előfogadási szeries zárópontja. A versenyestendő a fogadókra jó auspiciumnok között indul meg. Minél távolabbra megyünk, minél messzebbre nézünk, annál nagyobb bizonyossággal tudunk a jövő eseményeire rámutatni. Senki sem kételkedik abban, hogy Ingramnak kell a Derbyt megnyerni. Erzerum fölívághat, Arad elbukhat, Ferrario pályát téveszthet, Oktondinak hosszú lehet a táv, de a hűséges és a jó Ingramnak győzelmét nehéz elvitatni. Legalább is ezt mutatja az 1925-iki versenyestendő előfogadási kaleidoszkópja. (m. J.)

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató

„Világosság”-könyvnyomda Rt. Budapest, VIII. Conti-ú. 4.
Műszaki igazgató: Dentsch D.

Magyar Agrár- és Járulékbank Rt. vetőmagosztálya

Budapest, V. Nádor-utca 16. — Telefon: 72-01
Sürgönyeim: Agrár Budapest
Vesz a legmagasabb napi áron lőhéra- és lucernamagot és egyéb gazdasági magvakat
Mintázott ajánlatokat kér

Ne fűtsön mással
csak a legjobb porosz szénbő préselt kb. 7000 kalóriás R.G. azaz a közismert békebeli „EFCO” brikettel

Kérje mindenütt!
Az R.G. brikett a legértékesebb, legtakarékosabb fűtőanyag; szállításiánlopás nem fordulhat elő!
Magyarország nagyban felárusítója
Haas Károly Kereskedelmi Rt.
Budapest V, Akadémia-utca 6. Telefon 45-12

SODORJON JANINA PAPIRT SZAKORVOSI rendelő
vör. és nemibetegek részére, EZÜST SALVÁRÁN ÖLTÁS
Rendelés egész nap, Rákóczi-ut 32. I. em. 1. Rókussal szemben